

JELGAVAS NOVADA PAŠVALDĪBAS
DIGITĀLĀS IEKĻĀUŠANAS
INTEGRĒTAIS RĪCĪBAS PLĀNS
SOCIĀLĀS ATSTUMTĪBAS MAZINĀŠANAI
2026-2029

Izstrādāts Eiropas Reģionālās attīstības fonda 2021-2027 Eiropas teritoriālās sadarbības programmas URBACT IV projekta Nr. 20303 "Digitālā iekļaušana sociālās atstumtības mazināšanai (DIGI-INCLUSION)" ietvaros.

Dokuments ir sagatavots ar Eiropas Savienības finansiālu atbalstu. Par tā saturu pilnībā atbild Jelgavas novada pašvaldība un tas var neatspoguļot Eiropas Savienības viedokli.

Jelgavas novads	3
Integrētais rīcības plāns	4
1. Jelgavas novada digitālās iekļaušanas situācijas analīze.....	6
Mūsdienu digitālā pasaule.....	6
Digitālās iespējas un izaicinājumi.....	7
Digitālā iekļaušana Jelgavas novadā.....	8
2. Integrētā pieeja digitālās iekļaušanas īstenošanai Jelgavas novadā	11
Jelgavas novada digitālās iekļaušanas vīzija.....	11
Jelgavas novada digitālās iekļaušanas perspektīva: esošā situācija, vajadzības un vīzija	12
3. Jelgavas novada digitālās iekļaušanas stratēģiskais plāns.....	13
Digitālās iekļaušanas stratēģiskās intervences jomas	13
Digitālās iekļaušanas rīcības plāns.....	15
Pielikums Nr.1 – Deklarācija par apņemšanos veicināt digitālo iekļaušanu	22
Pielikums Nr.2 - Vietējās rīcības plānošanas darba grupas dalībnieki	25
Pielikums Nr.3 - Aptaujas rezultāti	27
Pielikums Nr.4 – Ziņojums par pilotprojektu “DigiClass: Digitālās plaisas pārvarēšana”	38

Jelgavas novads

Iedzīvotāji

33 348 iedzīvotāji (dati uz 01.01.2025.)

Ekonomiskais profils

592 aktīvi uzņēmumi

(Lursoft dati uz 09.02.2025.)

Galvenās nozares:

- Lauksaimniecība
- Mežsaimniecība
- Būvniecība

Jelgavas novada attīstības stratēģija

Jelgavas novads –
droša, ilgtspējīga un harmoniska vide
dzīvošanai un ideju īstenošanai, kur galvenā
vērtība ir cilvēks.

Jelgavas novads ir dinamiska un daudzveidīga teritorija, kas veido būtisku Zemgales reģiona attīstības centru. Jelgavas novads izceļas ar bagātīgu kultūrvēsturisko mantojumu un pastāvīgi strādā pie tā, lai uzlabotu iedzīvotāju dzīves kvalitāti, veicinātu inovācijas un attīstītu novada ekonomisko potenciālu.

Neskatoties uz demogrāfisko izaicinājumu tendencēm, Jelgavas novads aktīvi attīsta savu infrastruktūru, lai veicinātu iedzīvotāju piesaisti un ekonomisko izaugsmi. Jelgavas novadā darbojas gandrīz 3 tūkstoši uzņēmumu, kas pārstāv tādas nozares kā lauksaimniecība, mežsaimniecība, ražošana, būvniecība un pakalpojumi, un tas turpina attīstīties kā mūsdienīga un pievilcīga vieta dzīvošanai un uzņēmējdarbībai.

Šī dinamiskā attīstība veicina arī digitālās transformācijas iespējas, taču Jelgavas novads joprojām sastopas ar izaicinājumiem, kas saistīti ar piekļuvi digitālajām tehnoloģijām un prasmju trūkumu, īpaši sociāli mazaizsargāto iedzīvotāju vidū. Šo problēmu risināšana ir būtiska, lai nodrošinātu pilnvērtīgu sabiedrības līdzdalību mūsdienu digitālajā pasaulē.

Jelgavas novada pašvaldība īsteno Eiropas Reģionālās attīstības fonda 2021-2027 Eiropas teritoriālās sadarbības programmas **URBACT IV projektu Nr. 20303 “Digitālā iekļaušana sociālās atstumtības mazināšanai (DIGI-INCLUSION)”**, kura galvenais mērķis ir risināt digitālās iekļaušanas jautājumus, vienlaikus mazinot sociālās atstumtības riskus. Projekts koncentrējas uz piekļuves uzlabošanu tehnoloģijām, digitālo prasmju attīstību un e-pakalpojumu pieejamības veicināšanu. Šī tēma ir cieši saistīta ar URBACT tīkla prioritāti – veicināt pašvaldību ilgtspējīgu un iekļaujošu attīstību, mazinot digitālo plaisu un sociālo nevienlīdzību, īpaši iedzīvotāju grupām, kuras visbiežāk tiek atstātas ārpus digitālās sabiedrības.

Projektā iesaistīti 9 starptautiskie partneri, tā vadošais partneris – Mollet del Valles pašvaldība Spānijā un projekta partneri: Jasi pašvaldība (Rumānija), Aleksandropolis pašvaldība (Grieķija), Torres Vedras pašvaldība (Portugāle), Zenica-Doboja apgabals (Bosnija un Hercegovina), Lepidas reģionālā aģentūra (Emīlija-Romanja reģions, Itālija), Bulonširmēras apgabals (Francija), Gdaņskas Uzņēmējdarbības Asociācija (Polija) un Jelgavas novada pašvaldība.

URBACT IV programmas projekta DIGI-INCLUSION partnerība 2024. gada 24. septembrī Jasi (Rumānijā) parakstīja Politisko nodomu deklarāciju par digitālajām tiesībām, apņemoties mazināt digitālo plaisu savās administratīvajās teritorijās (pielikums Nr. 1). Deklarācija pauž uzskatu, ka pilsoņiem ir jābūt ne tikai piekļuvei digitālajai videi un iespējai apgūt digitālās prasmes, bet arī iedrošinājumam aktīvi piedalīties digitālajā sabiedrībā, kas ir cieši saistīts ar demokrātijas stiprināšanu.

Integrētais rīcības plāns

Jelgavas novada pašvaldības Digitālās iekļaušanas integrētā rīcības plāna mērķis ir veicināt digitālo iekļaušanu un mazināt sociālo atstumtību, radot vienlīdzīgas iespējas visiem novada iedzīvotājiem. Plāns paredz, ka ikvienam ir pieejamas digitālās tehnoloģijas un prasmes, kas nepieciešamas pilnvērtīgai līdzdalībai digitālajā sabiedrībā un piekļuvei sabiedriskajiem pakalpojumiem.

Digitālās iekļaušanas integrētā rīcības plāna izstrādes pieeja nodrošina, ka tas ir gan izstrādāts kopradē ar Jelgavas novada iedzīvotājiem, Jelgavas novada pašvaldības speciālistiem un sadarbības partneriem, gan balstās uz pārdomātu metodoloģisko ietvaru. Šī pieeja ietver sabiedrības līdzdalību, problēmu analīzi, vīzijas formulēšanu un konkrētu aktivitāšu plānošanu, izmantojot vietējo un starptautisko pieredzi.

Jelgavas novada digitālās iekļaušanas plāna izstrāde balstās gan nacionālajos, gan vietējā līmeņa attīstības dokumentos, nodrošinot atbilstību valsts politikas mērķiem un lokālajām prioritātēm. Nacionālie dokumenti ietver digitālās transformācijas, sociālās iekļaušanas un reģionālās attīstības stratēģiskos ietvarus, piemēram, Latvijas Nacionālo attīstības plānu 2021–2027 un Digitālās transformācijas pamatnostādnes 2021–2027. Šie dokumenti uzsver nepieciešamību veicināt digitālo prasmju attīstību visās sabiedrības grupās, mazināt digitālo plaisu un nodrošināt vienlīdzīgu piekļuvi tehnoloģijām neatkarīgi no dzīvesvietas vai sociālā statusa.

Vietējie plānošanas dokumenti, savukārt, definē konkrētus teritorijas attīstības mērķus, kas ietver arī digitālās vides uzlabošanu un iedzīvotāju līdzdalības stiprināšanu. Svarīgākie no tiem ir Jelgavas novada ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2034. gadam un Attīstības programma 2023.–2029. gadam. Šie dokumenti iezīmē pašvaldības apņemšanos veicināt mūsdienīgu, ilgtspējīgu un iekļaujošu sabiedrību, kur digitālā piekļuve, e-pakalpojumu attīstība un iedzīvotāju digitālās prasmes tiek uzskatītas par būtiskiem labklājības un reģionālās noturības faktoriem. Tie arī kalpo kā pamatdokumenti digitālās iekļaušanas iniciatīvu integrēšanai Jelgavas novada politikas plānošanā un īstenošanā.

Koprade

Digitālās iekļaušanas integrētā rīcības plāna izstrādes procesā tika izveidota vietējā darba grupa (VDG), kas kalpoja kā nozīmīga platforma digitālās iekļaušanas jautājumu analīzei. Tās galvenais uzdevums bija identificēt galvenos izaicinājumus un attīstības iespējas.

Jelgavas novada mūžizglītības, labklājības, informāciju tehnoloģijas, sabiedrisko attiecību, stratēģiskās plānošanas, pagastu pārvalžu, aktivitāšu centru, jauniešu iniciatīvu centru, vienoto klientu apkalpošanas jomu vadītāji, pašvaldības projektu un finanšu nodaļas pārstāvji, kā arī Jelgavas valstspilsētas pašvaldības iestādes “Jelgavas digitālais centrs”, Zemgales reģiona kompetenču attīstības centra, Latvijas Biozinātņu un tehnoloģiju universitātes, biedrības “Jelgavas novada uzņēmēji”, Latvijas Investīciju un attīstības aģentūras pārstāvniecības Jelgavā, Zemgales plānošanas reģiona Zemgales uzņēmējdarbības centra pārstāvji un iedzīvotāji (skatīt pielikumu Nr. 2) bija iesaistīti VDG darbā, tādējādi nodrošinot atbilstošu kompetenci, veicinot daudzpusīgu skatījumu un kopēju izpratni par nepieciešamajiem risinājumiem.

Papildinot VDG darbu, plāna izstrādē tika piesaistīta ārējā ekspertīze, ko sniedza nodibinājums “Creativity Lab”. Ārējās ekspertīzes uzdevumi iekļāva strukturētas ceļa kartes izveidi, lai nodrošinātu plānošanas procesa loģisko un secīgo gaitu. Tāpat ārējais eksperts vadīja un moderēja VDG sanāksmes, sekmējot efektīvu diskusiju un viedokļu apmaiņu starp dalībniekiem. Turklāt “Creativity Lab” identificēja un izvēlējās piemērotākās metodes un rīkus, kas palīdzēja precīzi noteikt galvenās problēmas un izstrādāt risinājumus. Ārējais eksperts arī formulēja un sagatavoja rīcības plānu, nodrošinot, ka izvirzītie mērķi un aktivitātes ir praktiski un īstenojami.

VDG darbs tika bagātināts ar URBACT projektu partneru labās prakses piemēriem. Starptautiskajās partneru tikšanās projektu partneri dalījās savā pieredzē un tādējādi bija iespējams mācīties no citām projekta starptautiskās partnerības pašvaldībām, kas veiksmīgi risinājuši līdzīgus izaicinājumus citās

valstīs. Šīs tikšanās ne tikai sniedza jaunas idejas, bet arī palīdzēja pielāgot risinājumus vietējam kontekstam.

Koprades darba noslēguma posmā tika organizēta aptauja VDG pārstāvju vidū. Aptaujas mērķis bija iegūt VDG pārstāvju vērtējumu par izstrādātā plāna atbilstību Jelgavas novada vajadzībām. Saņemtās atbildes apstiprināja, ka plāns atbilst vietējā konteksta prasībām un ir izstrādāts mērķtiecīgi, kā arī sniedza vairākus vērtīgus priekšlikumus, kas tika integrēti plāna satura pilnveidē. Detalizēts aptaujas rezultātu apkopojums pievienots kā pielikums Nr. 3.

Metodoloģiskais ietvars

1.posms - Digitālās plaissas izaicinājumu identificēšana

Digitālā plaiss ir atšķirība starp cilvēkiem, kuriem ir piekļuve un prasmes efektīvi izmantot digitālās tehnoloģijas, un tiem, kuri šīs iespējas neizmanto vai kuriem tās ir ierobežotas. Pirmais uzdevums bija identificēt galvenos digitālās plaissas izaicinājumus Jelgavas novadā, kuri tika strukturēti šādās tēmās:

Motivācija	Kā rosināt cilvēkus iesaistīties digitālajā vidē?
Piekļuve	Kā nodrošināt piekļuvi tehnoloģijām visiem iedzīvotājiem?
Lietojamība	Kā padarīt digitālos rīkus pieejamus un ērti lietojamus?
Pielietošana	Kā veicināt digitālo prasmju praktisku izmantošanu ikdienā?

2.posms - Problēmu koka analīze

VDG dalībnieki tika sadalīti piecās komandās, katrai koncentrējoties uz vienu no minētajām tēmām (tēmai 'Motivācija' tika izveidotas divas komandas). Komandas veica problēmu koka analīzi, nosakot cēloņus, sekas un galveno problēmu katrā no tēmām.

3.posms - Vīzijas formulēšana

Pēc problēmu definēšanas katra komanda uzsāka darbu pie vīzijas formulēšanas. Vīzijas izstrādes process ietvēra šādus soļus:

- Katrs komandas dalībnieks izstrādāja savu vīzijas redzējumu.
- Katrs dalībnieks prezentēja savas idejas komandai, kas pēc diskusijām vienojās par vienu kopīgu vīzijas formulējumu.

4.posms - Konkrētu aktivitāšu idejošana

Kad vīzija bija definēta, komandas identificēja konkrētas aktivitātes, kas ļautu šo vīziju realizēt. Šajā posmā tika izvērtēti iespējamie izaicinājumi un sagaidāmie rezultāti.

1. Jelgavas novada digitālās iekļaušanas situācijas analīze

Mūsdienu digitālā pasaule

Mūsdienu digitālā pasaule ir kļuvusi par neatsveramu ikdienas dzīves sastāvdaļu, ietekmējot gandrīz visas cilvēku darbības jomas – no komunikācijas un izglītības līdz ekonomikai un sabiedriskajiem pakalpojumiem. Digitālās tehnoloģijas un risinājumi piedāvā iespēju veicināt vienlīdzību, paaugstināt efektivitāti un paplašināt piekļuvi resursiem. Tomēr tās vienlaikus rada arī jaunus izaicinājumus, īpaši saistībā ar digitālo plaisu, prasmju trūkumu un sociālo atstumtību.

Tehnoloģiju attīstība ir izraisījusi globālu transformāciju, pārveidojot tradicionālās nozares un radot jaunas. Mākslīgais intelekts, lielie dati, mākoņtehnoloģijas un automatizācija ir mainījuši veidu, kā uzņēmumi darbojas, kā cilvēki strādā un kā sabiedrība piekļūst informācijai. Digitālās platformas ir kļuvušas par nozīmīgu saziņas, izklaides un izglītības rīku, savienojot cilvēkus visā pasaulē.

Gan Eiropas Savienības, gan Latvijas digitālās transformācijas stratēģijas uzsver tehnoloģiju nozīmi vienlīdzības veicināšanā, ekonomikas attīstībā un sabiedrības labklājības nodrošināšanā.

Eiropas Savienības līmenī digitālā transformācija un digitālā iekļaušana ir prioritāte, kas nostiprināta stratēģijā “**Eiropas digitālā desmitgade: digitālie mērķi 2030. gadam**”, kur izvirzīti četri galvenie mērķi:

- Veicināt digitālās prasmes, lai līdz 2030. gadam vismaz 80% ES iedzīvotāju apgūtu pamatprasmes darbā ar tehnoloģijām.
- Nodrošināt drošu un ātrdarbīgu interneta pieejamību visos reģionos.
- Atbalstīt inovatīvus uzņēmumus un veicināt digitālo start-up attīstību.
- Modernizēt valsts pārvaldi, nodrošinot ērtus un pieejamus e-pakalpojumus.

Digitālās transformācijas nozīmi uzsver arī **ANO Ilgtspējīgas attīstības mērķi (IAM)**, kas vērsti uz globālo problēmu risināšanu, izmantojot inovatīvas tehnoloģijas. IAM 4. mērķis par kvalitatīvu izglītību akcentē digitālo mācību platformu un e-resursu lomu izglītības pieejamības nodrošināšanā, īpaši attālās teritorijās. IAM 8. mērķis par ekonomisko izaugsmi un nodarbinātību izceļ digitālās ekonomikas nozīmi jaunu darba vietu radīšanā un inovāciju veicināšanā. IAM 9. mērķis par infrastruktūru un inovācijām uzsver digitālās infrastruktūras nozīmi modernā ekonomikā. IAM 10. mērķis par nevienlīdzības mazināšanu norāda, ka digitālās tehnoloģijas var nodrošināt vienlīdzīgāku piekļuvi informācijai un pakalpojumiem, īpaši mazaizsargātām grupām. Visbeidzot, IAM 13. mērķis par klimata pārmaiņu mazināšanu izceļ digitālo rīku lomu CO₂ emisiju uzraudzībā un samazināšanā.

Latvijas digitālās transformācijas politika ir vērsta uz sabiedrības, ekonomikas un valsts pārvaldes attīstību, izmantojot digitālās tehnoloģijas kā galveno instrumentu. Šī pieeja ir definēta vairākos stratēģiskos dokumentos, tostarp **Nacionālajā attīstības plānā 2021.–2027. gadam (NAP2027)** un **Digitālās transformācijas stratēģijā līdz 2027. gadam**, kas nosaka skaidrus mērķus digitālās iekļaušanas un reģionālās attīstības veicināšanai.

NAP2027 digitālās transformācijas prioritātes ietver digitālās infrastruktūras attīstību, īpaši pievēršoties ātrdarbīga interneta pieejamībai visā Latvijā, lai mazinātu digitālo plaisu starp pilsētām un lauku reģioniem. Papildu tam, plāns uzsver nepieciešamību attīstīt iedzīvotāju digitālās prasmes, izmantojot mērķtiecīgas apmācību programmas, kas palīdz senioriem, jauniešiem un cilvēkiem ar invaliditāti pilnvērtīgi iesaistīties digitālajā vidē. Tāpat viens no būtiskākajiem uzdevumiem ir sabiedrisko pakalpojumu digitalizācija, padarot valsts pārvaldi efektīvāku un iedzīvotājiem ērtāku, nodrošinot plašu e-pakalpojumu klāstu.

Digitālās transformācijas stratēģija līdz 2027. gadam papildina NAP2027 un koncentrējas uz digitālās iekļaušanas, reģionālās attīstības, inovāciju un kiberdrošības stiprināšanu. Stratēģija paredz samazināt digitālo plaisu starp sociāli mazaizsargātām grupām un reģioniem, nodrošinot vienlīdzīgu piekļuvi digitālajām tehnoloģijām neatkarīgi no dzīvesvietas vai sociālā statusa.

Jelgavas valstspilsētas un Jelgavas novada ilgtermiņa attīstības stratēģija līdz 2034. gadam saskan ar valsts un ES digitālās iekļaušanas vadlīnijām. Tās prioritātes ietver sabalansētu tehnoloģiju, inovāciju un prasmju attīstību, kas atbilst mūsdienu un nākotnes vajadzībām. Jelgavas novads ir apņēmies veicināt inovatīvas ekonomikas izaugsmi un e-pakalpojumu pieejamību, kā arī sabiedrības iesaisti digitālajā vidē. Ilgtspējīga digitālā transformācija ir cieši saistīta ar izglītības, uzņēmējdarbības un publiskās pārvaldes attīstību, lai sekmētu efektīvu resursu izmantošanu un reģiona konkurētspēju. Digitālā iekļaušana Jelgavas novadā ir būtiska, lai novērstu digitālo plaisu un veicinātu sociālo un ekonomisko līdzdalību. Šajā kontekstā tiek uzsvērti ne tikai infrastruktūras attīstība, bet arī sabiedrības izglītošana un motivēšana izmantot digitālās iespējas.

Digitālā iekļaušana ir būtisks faktors digitālās transformācijas kontekstā, jo tā nodrošina, ka ikvienam sabiedrības loceklim ir vienlīdzīgas iespējas izmantot tehnoloģijas neatkarīgi no viņu sociālā, ekonomiskā vai demogrāfiskā statusa. Mūsdienu digitālajā vidē piekļuve internetam un digitālajām tehnoloģijām ir kļuvusi par cilvēktiesību paplašinājumu, tāpēc digitālās iekļaušanas stratēģijas ir būtiskas, lai mazinātu nevienlīdzību un nodrošinātu sociālo un ekonomisko attīstību.

Digitālās iekļaušanas un reģionālās attīstības uzsvars ir būtisks Latvijas digitālās transformācijas politikā. Lai mazinātu nevienlīdzību, stratēģija paredz infrastruktūras uzlabojumus lauku teritorijās, nodrošinot ātrdarbīga interneta piekļuvi un digitālo prasmju apguvi iedzīvotājiem. Papildus tiek attīstīta uzņēmējdarbība, īpaši lauksaimniecībā, tūrismā un citās nozarēs, izmantojot digitālos rīkus, kas palielina produktivitāti un veicina ekonomisko aktivitāti. Tiek plānota arī cieša sadarbība starp valsts un pašvaldību iestādēm, lai īstenotu vienotu un koordinētu digitālās transformācijas pieeju.

Digitālās iespējas un izaicinājumi

Mūsdienu digitālā pasaule piedāvā plašas iespējas, kas būtiski ietekmē sabiedrības un ekonomikas attīstību. Digitālā transformācija un digitālā iekļaušana Jelgavas novadā var uzlabot iedzīvotāju labklājību un veicināt reģiona ekonomisko izaugsmi, nodrošinot piekļuvi informācijai, e-pakalpojumiem, uzņēmējdarbības attīstību un efektīvu komunikāciju.

Tomēr digitālajai attīstībai ir arī izaicinājumi, kas saistīti ar piekļuves nevienlīdzību, digitālo prasmju trūkumu, kibernetikas riskiem un sociālo izolāciju. Lai panāktu digitālo iekļaušanu, ir būtiski attīstīt infrastruktūru, nodrošināt piekļuvi tehnoloģijām un izglītēt sabiedrību.

DIGITĀLĀS IESPĒJAS	DIGITĀLIE IZAICINĀJUMI
Informācijas pieejamība, kas veicina mūžizglītību un izsvērtu lēmumu pieņemšanu.	Digitālā plaisa – nevienlīdzīga piekļuve digitālajām tehnoloģijām, īpaši lauku reģionos un starp mazaizsargātām grupām.
E-pakalpojumi, kas ļauj ērti izmantot veselības aprūpes, finanšu, izglītības un administratīvos pakalpojumus.	Digitālo prasmju trūkums, kas kavē iedzīvotāju un uzņēmēju spēju pilnvērtīgi izmantot digitālās iespējas.
Ekonomiskā izaugsme, kas balstās uz digitālo uzņēmējdarbību, produktivitātes uzlabošanu un inovācijām.	Kibernetikas riski, kas apdraud personas datus un uzņēmumu informācijas drošību.
Uzlabota komunikācija, kas sekmē saziņu, sadarbību un starptautiskos sakarus.	Sociālā izolācija, kas rodas gan digitālās atstumtības, gan pārmērīgas tehnoloģiju lietošanas dēļ.

Digitālā iekļaušana un sociālās atstumtības mazināšana ir savstarpēji saistīti procesi, kas mūsdienās kļūst arvien svarīgāki. Tiem ir būtiska nozīme gan nacionālā, gan Eiropas līmenī, jo digitālās tehnoloģijas ir neatņemama sabiedrības attīstības, ekonomiskās izaugsmes un sociālās nevienlīdzības mazināšanas sastāvdaļa.

Lai Jelgavas novads kļūtu par modernu un ilgtspējīgu digitālo sabiedrību, nepieciešams:

- Attīstīt digitālo infrastruktūru, paplašinot ātrdarbīga interneta pieejamību un uzlabojot tehnoloģisko savienojamību visā novadā.
- Veicināt digitālo prasmju apguvi, nodrošinot apmācības dažādām sabiedrības grupām, īpaši senioriem un jauniešiem.
- Stiprināt kiberdrošību, izglītojot iedzīvotājus par drošības riskiem un ieviešot aizsardzības pasākumus.
- Veicināt digitālo līdzdalību, attīstot pieejamus un lietotājam draudzīgus e-pakalpojumus, kas padara sabiedriskos pakalpojumus pieejamākus un efektīvākus.

Ilgtspējīga digitālā attīstība nodrošinās Jelgavas novada konkurētspēju, uzlabojot iedzīvotāju dzīves kvalitāti un veicinot vienlīdzīgu iespēju piekļuvi digitālajai videi visiem sabiedrības locekļiem. Integrētā pieeja digitālās iekļaušanas īstenošanā Jelgavas novadā ir vērsta uz dažādu jomu holistisku sasaisti, lai nodrošinātu ilgtspējīgus un visaptverošus rezultātus. Integrētā pieeja ietver:

- Vairāku sektoru – ekonomikas, izglītības, sabiedrības iesaistes un infrastruktūras jomu mijiedarbību un koordināciju.
- Sabiedrības aktīvu iesaisti plānošanā un lēmumu pieņemšanā, veicinot uzticēšanos un sadarbību starp iedzīvotājiem un pašvaldību.
- Jaunāko tehnoloģiju un pieeju izmantošanu, lai risinātu esošās problēmas un nodrošinātu ilgtspējīgu attīstību.

Digitālā iekļaušana Jelgavas novadā

Digitālā iekļaušana ir būtisks priekšnoteikums, lai nodrošinātu, ka visi Jelgavas novada iedzīvotāji var pilnvērtīgi izmantot digitālās tehnoloģijas neatkarīgi no vecuma, izglītības līmeņa, ienākumiem vai dzīvesvietas. Tā nav tikai tehnoloģiju nodrošināšana – digitālā iekļaušana ir stratēģiska pieeja, kas veicina sabiedrības attīstību, uzlabo dzīves kvalitāti un rada jaunas ekonomiskās iespējas. Vienlaikus tā spēlē būtisku lomu sociālās atstumtības mazināšanā, nodrošinot iedzīvotājiem piekļuvi izglītībai, nodarbinātībai un sabiedriskajiem pakalpojumiem.

Jelgavas novadā digitālās iekļaušanas pasākumi palīdz mazināt digitālo plaisu, veicina sociālo un ekonomisko integrāciju un rada vienlīdzīgas iespējas visiem iedzīvotājiem, īpaši tām grupām, kuras visvairāk pakļautas atstumtības riskam, piemēram, senioriem, cilvēkiem ar zemiem ienākumiem un personām ar invaliditāti. Nodrošinot pieejamu un lietotājam draudzīgu digitālo vidi, tiek ne tikai veicināta tehnoloģiju izmantošana ikdienā, bet arī radīti priekšnoteikumi lielākai sabiedrības līdzdalībai, tādējādi stiprinot vietējo kopienu un veicinot sociālo kohēziju.

SVID analīze

Jelgavas novada digitālās iekļaušanas **SVID analīze** izceļ Jelgavas novada stiprās puses, kas nodrošina pamatu digitālās iekļaušanas attīstībai, un vājās puses, kas identificē šķēršļus, kuriem nepieciešami risinājumi. Tāpat tiek analizētas iespējas, kas sniedz potenciālu paplašināt digitālās tehnoloģijas iedzīvotāju un uzņēmumu labā, un draudī, kas varētu kavēt digitālo iekļaušanu un radīt nevienlīdzību.

STIPRĀS PUSES	VĀJĀS PUSES
1. Atvērtība inovācijām: - Jelgavas novads izrāda proaktīvu pieeju jaunu tehnoloģiju un inovatīvu risinājumu ieviešanā. - Augsts ātrdarbīgu tīklu un optiskā interneta pārklājums nodrošina gatavību digitālās infrastruktūras attīstībai. 2. Panākumi fiksētajā savienojamībā un digitālajos sabiedriskajos pakalpojumos: - Jelgavas novads ir ievērojami attīstījis sabiedrisko pakalpojumu digitalizāciju, uzlabojot to pieejamību iedzīvotājiem. - Attīstīti e-pakalpojumi nodrošina stabilu pamatu turpmākai digitālajai iekļaušanai. 3. Digitālā ekosistēma mūžizglītībai: - Uzsvars uz mūžizglītību piedāvā iespējas pielāgot prasmes digitālajām tendencēm. 4. Esošie atbalsta mehānismi: - Izveidots klientu apkalpošanas centru tīkls novadā veicina digitālo pakalpojumu piekļuvi un atbalstu iedzīvotājiem. 5. Stratēģiskie ietvari: - Nacionālās digitālās stratēģijas un pašvaldības līmeņa plānošana nodrošina skaidru virzību digitālajām iniciatīvām.	1. Digitālo prasmju plaisa: - Ievērojamai iedzīvotāju daļai trūkst pamata digitālo prasmju, kas ir zemāks rādītājs par ES vidējo rādītāju. - Izglītības un biznesa sektoros trūkst IKT speciālistu, kas ierobežo digitālās iekļaušanas kapacitāti. 2. Novecojošs iedzīvotāju sastāvs: - Pieaugot iedzīvotāju vecumam, palielinās cilvēku skaits ar nepietiekamām prasmēm, kas rada arvien lielāku prasmju plaisu. 3. Zema sabiedrības informētība: - Ierobežota informētība par pieejamajām digitālajām iespējām un neuzticība e-pakalpojumiem palēnina to izmantošanu. 4. Infrastruktūras un cilvēkresursu trūkums: - Pierobežas reģionos ir ierobežota ātrdarbīga interneta un optiskās tīkla pieejamība, kas ierobežo digitālo pakalpojumu izmantošanu. - Nepietiekami resursi iedzīvotāju apmācībai un nepietiekams sabiedrisko Wi-Fi punktu skaits lauku teritorijās ierobežo piekļuvi digitālajiem rīkiem.
IESPĒJAS	DRAUDI
1. Paātrināta digitālo prasmju attīstība: - Plašāku prasmju apguves programmu īstenošana var ievērojami palielināt iesaisti digitālajā ekonomikā. - Digitālo prasmju integrēšana visos izglītības līmeņos nodrošina ilgtspējīgu attīstību. 2. Inovatīvas tendences digitālajā pasaulē: - Jaunu tehnoloģiju, piemēram, mākslīgā intelekta un tiešsaistes izglītības platformu izmantošana, var uzlabot pakalpojumu nodrošinājumu. 3. E-demokrātija un e-līdzdalība: - Sabiedrības iesaistes veicināšana, izmantojot e-līdzdalības iniciatīvas, stiprina demokrātijas procesus un iedzīvotāju dalību lēmumu pieņemšanas procesos. 4. Pārrobežu e-pakalpojumi: - Sadarbība pārrobežu e-pakalpojumu attīstīšanā var uzlabot reģionālo integrāciju un datu apmaiņu. 5. Mentoru un vienaudžu mācīšanās programmas: - Vienaudžu mācību programmu ieviešana veicina sabiedrībā balstītu kapacitātes veidošanu digitālo prasmju jomā.	1. Digitālā plaisa: - Atšķirības starp pilsētu un lauku reģioniem, kā arī starp augsti kvalificētiem un mazāk kvalificētiem iedzīvotājiem, var palielināties līdz ar strauju digitalizāciju. 2. Kiberdrošības riski: - Pieaugoša atkarība no digitālajām platformām palielina datu aizsardzības un privātuma apdraudējumu risku. 3. Ekonomiskā nevienlīdzība: - IKT resursu nepieejamība zemāku ienākumu mājāsaimniecībām apgrūtina vienlīdzīgu digitālo iekļaušanu. 4. Motivācijas trūkums: - Motivācijas trūkums specifiskās mērķa grupās, piemēram, senioriem, var palēnināt kopējo progresu. 5. Grūtības pielāgoties straujām pārmaiņām: - Straujā tehnoloģiju attīstība var radīt spiedienu uz esošo infrastruktūru un prasīt pastāvīgu stratēģiju un rīku atjaunināšanu.

Digitālā transformācija ir ne tikai tehnoloģiska, bet arī sociāla un ekonomiska pārmaiņu virzītāja, kas var būtiski ietekmēt Jelgavas novada iedzīvotāju dzīves kvalitāti. SVID analīze ir būtiska ne tikai esošās situācijas izvērtēšanai, bet arī kā ceļvedis vīzijas un stratēģisko mērķu definēšanai.

Digitālās iekļaušanas problēmu koks

Digitālā iekļaušana Jelgavas novadā piedāvā iespēju uzlabot iedzīvotāju dzīves kvalitāti un veicināt reģiona attīstību. Tomēr šajā procesā ir identificēti vairāki būtiski izaicinājumi, kas kavē pilnvērtīgu digitālo iekļaušanu un sociālās atstumtības mazināšanu.

Digitālo prasmju trūkums

Digitālo prasmju trūkums ir viens no nozīmīgākajiem šķēršļiem pilnvērtīgai līdzdalībai digitālajā sabiedrībā. Jelgavas novada iedzīvotāji saskaras ar vairākiem izaicinājumiem, kas ierobežo viņu spēju izmantot tehnoloģijas.

- Daudzi iedzīvotāji nav informēti par iespējām piekļūt digitālajiem rīkiem un pakalpojumiem, kas būtiski samazina viņu iesaisti digitālajā ekonomikā un sabiedrībā. Tas īpaši skar mazaizsargātās grupas un seniorus.
- Liela daļa senioru izjūt nedrošību, kas kavē viņu gatavību izmantot digitālos rīkus. Šīs bažas bieži vien rodas no tehnoloģiskās vides sarežģītības un neziņas par iespējamiem riskiem.
- Daļa sabiedrības pretojas pārmaiņām, dodot priekšroku tradicionālām metodēm ikdienas uzdevumu veikšanai, tādējādi neizmantojot digitālo risinājumu priekšrocības.

Sarežģītās digitālās platformas

Digitālo platformu lietošanas pieredze Jelgavas novadā ir ierobežota, jo daudzi digitālie rīki ir pārāk sarežģīti un neērti lietošanai. Tas īpaši attiecas uz cilvēkiem ar zemākām digitālajām prasmēm, kuriem bieži vien ir grūti orientēties sarežģītās lietotāju saskarnēs. Šis faktors ne tikai ierobežo e-pakalpojumu izmantošanu, bet arī kavē sabiedrības pilnvērtīgu integrāciju digitālajā vidē.

Infrastruktūras un piekļuves problēmas

Lai gan Jelgavas novadā ir veikti ievērojami uzlabojumi digitālajā infrastruktūrā, joprojām pastāv problēmas ar piekļuvi modernām tehnoloģijām un ātrdarbīgam internetam.

- Lauku teritorijās, īpaši pierobežā, piekļuve ātrdarbīgam internetam un publiskajiem Wi-Fi punktiem ir ierobežota, kas ierobežo iedzīvotāju iespējas izmantot digitālos pakalpojumus.
- Nepietiekami cilvēkresursi un ierobežoti finansiālie līdzekļi kavē plašāku infrastruktūras attīstību un digitālās piekļuves uzlabošanu.

Motivācijas un uzticēšanās trūkums

Sabiedrības motivācijas un uzticēšanās līmenis digitālajiem risinājumiem Jelgavas novadā ir salīdzinoši zems, kas ievērojami kavē digitālās iekļaušanas procesu.

- Daudzi iedzīvotāji nejūt nepieciešamību apgūt digitālās prasmes, tādējādi ierobežojot savas iespējas izmantot tehnoloģiju sniegtās priekšrocības.
- Bažas par datu drošību un privātuma aizsardzību kavē iedzīvotāju vēlmi izmantot e-pakalpojumus un citus digitālos risinājumus. Nepietiekama informācija par drošības pasākumiem palielina šīs bažas.

Šie izaicinājumi norāda uz nepieciešamību pēc mērķtiecīgas stratēģijas digitālās iekļaušanas veicināšanai.

2. Integrētā pieeja digitālās iekļaušanas īstenošanai Jelgavas novadā

Jelgavas novada digitālās iekļaušanas vīzija

Jelgavas novada digitālās iekļaušanas vīzija ir stratēģiska iecere, kas uzsvēr digitālo tehnoloģiju nozīmi sabiedrības attīstībā, ekonomikas stiprināšanā un kopējās labklājības veicināšanā. Šīs vīzijas pamatā ir pārliecība, ka tehnoloģijas nav tikai instruments, bet arī atslēga uz vienlīdzīgām iespējām un sabiedrības iekļaušanu, kas spēj mazināt nevienlīdzību starp dažādām sociālajām grupām un teritorijām.

Jelgavas novads ir digitāli attīstīts un iekļaujošs reģions, kur tehnoloģijas tiek izmantotas kā līdzeklis, lai veicinātu iedzīvotāju dzīves kvalitāti, sabiedrības iesaisti un ilgtspējīgu attīstību. Digitālās transformācijas procesā tiek uzsvērti iekļaujoša pieeja, kuras mērķis ir nodrošināt vienlīdzīgas iespējas visiem iedzīvotājiem, neatkarīgi no viņu atrašanās vietas, vecuma vai sociālā stāvokļa.

Vīzija paredz radīt digitāli attīstītu sabiedrību, kurā katrs Jelgavas novada iedzīvotājs – neatkarīgi no vecuma, dzīvesvietas vai sociālā statusa – spēj pilnvērtīgi izmantot mūsdienīgas tehnoloģijas. Tas nozīmē ne tikai tehnoloģiju pieejamību, bet arī attiecīgo prasmju apgūšanu un iedzīvotāju motivēšanu aktīvi iesaistīties digitālajā vidē. Digitālās prasmes kļūst par neatņemamu dzīves kvalitātes un nodarbinātības uzlabošanas faktoru, vienlaikus stiprinot sabiedrības vienotību un vietējo kopienu attīstību.

Jelgavas novada digitālā vīzija ietver vidi, kurā:

- Tehnoloģijas ir pieejamas visiem – tiek nodrošināta vienlīdzīga piekļuve ātrdarbīgam internetam un mūsdienīgiem digitālajiem rīkiem visā Jelgavas novada teritorijā.
- Cilvēki ir digitāli kompetenti – iedzīvotāji apgūst un pilnveido prasmes, kas ļauj ne tikai lietot tehnoloģijas ikdienā, bet arī gūt ekonomiskus un sociālos ieguvumus no to izmantošanas.
- Sabiedrība ir motivēta un iesaistīta – iedzīvotāji aktīvi izmanto e-pakalpojumus, piedalās lēmumu pieņemšanā un veicina vietējās kopienas attīstību, izmantojot digitālās platformas.

Digitālās iekļaušanas vīzija Jelgavas novadam ir arī nozīmīgs solis ilgtspējīgas attīstības virzienā. Tā uzsvēr efektīvu resursu izmantošanu, videi draudzīgu tehnoloģiju integrāciju un administratīvā sloga samazināšanu, padarot ikdienas procesus ātrākus un pieejamākus. Šīs pieejas mērķis ir ne tikai radīt ekonomiskus un sociālos ieguvumus, bet arī saglabāt vides resursus nākamajām paaudzēm.

Jelgavas novada digitālās iekļaušanas vīzijas stratēģiskie mērķi ietver:

- Digitālās infrastruktūras attīstību, lai nodrošinātu plašāku ātrdarbīga interneta pieejamību un uzlabotu savienojumu kvalitāti visā novadā.
- Digitālo prasmju uzlabošanu, piedāvājot izglītības un apmācību programmas, kas pielāgotas dažādām sabiedrības grupām.
- E-pakalpojumu pieejamības paplašināšana, veicinot uzticību valsts un pašvaldību digitālajām platformām, uzlabojot to drošību un lietošanas vienkāršību.
- Sabiedrības iesaistes veicināšanu, izmantojot digitālos risinājumus, lai palielinātu iedzīvotāju līdzdalību sabiedriskajos procesos un lēmumu pieņemšanā.
- Ilgtspējīgas attīstības nodrošināšanu, atbalstot inovatīvus risinājumus, kas palīdz samazināt vides ietekmi un uzlabot resursu izmantošanas efektivitāti.

Šie mērķi ne tikai nosaka prioritātes, bet arī rada skaidru ceļvedi Jelgavas novada attīstībai, kas ir balstīta uz tehnoloģisko progresu, sociālo taisnīgumu un vides aizsardzību. Tie veido pamatu digitāli iekļaujošas, inovatīvas un ilgtspējīgas sabiedrības veidošanai Jelgavas novadā.

Jelgavas novada digitālās iekļaušanas perspektīva: esošā situācija, vajadzības un vīzija

ESOŠĀ SITUĀCIJA	IDENTIFICĒTĀS VAJADZĪBAS	VĪZIJA
Jelgavas novads, kas atrodas Latvijas centrālajā daļā, izceļas ar savu daudzveidīgo reģionālo struktūru. Pateicoties novada stratēģiskajam novietojumam un pieejamai infrastruktūrai, tas piedāvā nozīmīgas iespējas ekonomikas un sabiedrības attīstībai. Tomēr pastāv arī izaicinājumi, kas saistīti ar sociālo nevienlīdzību, digitālo plaisu, kā arī iedzīvotāju novecošanu. Lai veicinātu iekļaujošu un ilgtspējīgu attīstību, Jelgavas novadam nepieciešams mērķtiecīgi risināt šos jautājumus, īpaši koncentrējoties uz digitālās transformācijas un digitālās iekļaušanas sniegtajām iespējām.	Jelgavas novada attīstības prioritātes un vajadzības balstās uz esošo situācijas analīzi, kas atklāj vairākus kritiskus aspektus: <u>1. Digitālās infrastruktūras attīstība</u> Lai gan novadā ir augsts ātrdarbīga interneta pārklājums, tomēr pierobežā joprojām pastāv pieejamības un kvalitātes problēmas. Uzlabojot infrastruktūru, var samazināt digitālo plaisu un veicināt vienlīdzīgu piekļuvi. <u>2. Digitālo prasmju uzlabošana</u> Lai gan digitālās tehnoloģijas kļūst par ikdienas neatņemamu sastāvdaļu, daļai iedzīvotāju joprojām trūkst prasmju efektīvai digitālo rīku izmantošanai. Šī situācija ir īpaši aktuāla senioriem, mazaizsargātām grupām un attālo teritoriju iedzīvotājiem. <u>3. E-pakalpojumu pieejamība un uzticēšanās tiem</u> Lai gan Jelgavas novadā ir attīstīti digitālie pakalpojumi, daudzi iedzīvotāji joprojām nav pilnībā iesaistīti šo rīku izmantošanā. Pastāv nepieciešamība pēc lietotājam draudzīgākām platformām un uzticības veicināšanas pasākumiem. <u>4. Sabiedrības iesaiste</u> Nepietiekama digitālo platformu izmantošana ierobežo iedzīvotāju dalību lēmumu pieņemšanas procesos un sabiedriskajos pasākumos.	Jelgavas novada digitālās iekļaušanas vīzija ir veidot modernu, iekļaujošu un ilgtspējīgu sabiedrību, kur katram iedzīvotājam ir vienlīdzīgas iespējas piekļūt mūsdienīgām tehnoloģijām un attīstīt nepieciešamās digitālās prasmes. Šī vīzija paredz radīt reģionu, kurā: • Digitālā infrastruktūra ir pieejama visiem, nodrošinot kvalitatīvu interneta savienojumu arī lauku teritorijās. • Iedzīvotāji apgūst un pilnvērtīgi izmanto digitālās prasmes, lai piedalītos ekonomikā, sabiedrības dzīvē un izglītībā. • E-pakalpojumi ir viegli pieejami, droši un lietotājam draudzīgi, sniedzot iespēju iedzīvotājiem efektīvāk risināt ikdienas vajadzības. • Sabiedrība aktīvi iesaistās lēmumu pieņemšanas procesos un kopīgi risina izaicinājumus, izmantojot digitālos risinājumus. Šī vīzija ir balstīta uz Jelgavas novada ilgtspējīgas attīstības principiem, kas ietver ekonomisko izaugsmi, sociālās nevienlīdzības mazināšanu un efektīvu resursu izmantošanu, nodrošinot reģiona konkurētspēju un labklājību nākotnē.

3. Jelgavas novada digitālās iekļaušanas stratēģiskais plāns

Lai sekmīgi īstenotu Jelgavas novada digitālās iekļaušanas vīziju un stratēģiskos mērķus, ir izvirzītas vairākas galvenās intervences jomas, kas aptver plašu aspektu spektru. Šīs jomas ietver infrastruktūras uzlabošanu, sabiedrības digitālo prasmju veicināšanu, e-pakalpojumu attīstību, sabiedrības līdzdalības veicināšanu un ilgtspējīgu tehnoloģiju risinājumu attīstību. Katrs no šiem virzieniem ir izstrādāts, lai adresētu konkrētas Jelgavas novada vajadzības un izaicinājumus, vienlaikus stiprinot iedzīvotāju spējas pilnvērtīgi izmantot digitālās pasaules sniegtās priekšrocības.

Rīcības plānošana Jelgavas novada digitālās iekļaušanas īstenošanā balstās uz integrētu pieeju, kas apvieno stratēģiskos mērķus ar konkrētām darbībām, radot savstarpēji papildinošu efektu. Piemēram, digitālo prasmju uzlabošana, nodrošinot apmācības senioriem un uzņēmējiem, tiešā veidā veicina e-pakalpojumu izmantošanas pieaugumu, savukārt infrastruktūras attīstība, piemēram, ātrdarbīga interneta pieejamības paplašināšana, uzlabo piekļuvi digitālajiem rīkiem un resursiem. Šāda sasaistīta pieeja ļauj efektīvi izmantot esošos resursus, veicina pasākumu ilgtspēju un nodrošina, ka visi soļi strādā kopā kopējā mērķa sasniegšanai.

Turklāt digitālā iekļaušana Jelgavas novadā tiek veidota, ievērojot daudzlīmeņu integrācijas principus, kas nodrošina saskaņotību starp vietējām, nacionālajām un ES līmeņa prioritātēm. Vietējā līmenī pasākumi koncentrējas uz iedzīvotāju ikdienas vajadzībām, piemēram, digitālās infrastruktūras uzlabošanu un kopienu iesaistīšanu. Nacionālajā līmenī aktivitātes tiek integrētas Latvijas digitālās stratēģijas ietvaros, piemēram, veicinot digitālo prasmju attīstību un e-pakalpojumu uzlabošanu. Eiropas līmenī iniciatīvas tiek pielāgotas ES stratēģijām, piemēram, Eiropas digitālās desmitgades mērķiem, lai sekmētu pārrobežu sadarbību un inovatīvu un ilgtspējīgu risinājumu ieviešanu.

Laikā no 2025. gada 7. aprīļa līdz 7. maijam Jelgavas novadā tika īstenots pilotprojekts - "DigiClass: Digitālās plaissas pārvarēšana", kura mērķis bija izmēģināt mobilās digitālās klases modeli dažādām kopienām, tostarp senioriem, personām ar garīga rakstura traucējumiem un iedzīvotājiem ar ierobežotām digitālajām prasmēm. Projekts īstenots trīs vietās – daudzfunkcionālajā sociālo pakalpojumu centrā "LAIPA" Kalnciemā, Lielvircavas kultūras namā un aktivitāšu centrā "Zemgale" Glūdas pagastā. Apmācību programmas "Digitālās prasmes dažādām ikdienas situācijām" ietvaros tika mācīta planšetdatoru lietošana, interneta drošība, e-pakalpojumu izmantošana un citas digitālās prasmes (vairāk informācijas skatīt pielikumā Nr. 4).

Digitālās iekļaušanas stratēģiskās intervences jomas

Digitālā iekļaušana Jelgavas novadā balstās uz piecām galvenajām intervences jomām – (1) infrastruktūras attīstība, (2) kapacitātes veidošana, (3) e-pakalpojumu paplašināšana un uzlabošana, (4) pilsoniskā iesaiste, (5) ilgtspējīgā digitālā attīstība, kas aptver motivācijas veicināšanu, tehnoloģiju piekļuves nodrošināšanu, lietotāju ērtības un digitālo risinājumu praktisko pielietojumu.

Motivācija

Motivācijas veicināšana ir būtisks priekšnoteikums, lai iedzīvotāji un uzņēmēji aktīvi piedalītos digitālās iekļaušanas procesā. Informatīvas kampaņas un veiksmes stāstu popularizēšana palīdz atklāt digitālo tehnoloģiju potenciālu un to pozitīvo ietekmi uz ikdienas dzīvi. Šāda pieeja iedvesmo iesaistīties, mazina bailes no nezināmā un palīdz veidot pārliecību par digitālo risinājumu vērtību.

Piekļuve

Vienlīdzīgas piekļuves nodrošināšana tehnoloģijām ir viens no galvenajiem digitālās iekļaušanas mērķiem. Jelgavas novadā ir nepieciešama ātrdarbīga interneta tīkla paplašināšana attālākajās teritorijās, lai mazinātu reģionālo nevienlīdzību. Publisko vietu aprīkošana ar bezmaksas Wi-Fi punktiem nodrošinās plašāku piekļuvi digitālajiem pakalpojumiem.

Lietojamība

Lietotājam draudzīgi risinājumi ir digitālās iekļaušanas panākumu atslēga. Jelgavas novadā tiks izstrādāti vienkārši un intuitīvi e-pakalpojumi, kas atbilst dažādu lietotāju vajadzībām. Tāpat tiks veikta digitālo pakalpojumu pieejamības un funkcionalitātes testēšana, lai nodrošinātu optimālu lietotāja pieredzi.

Pielietošana

Pielietošana ir digitālās iekļaušanas praktiskā izpausme, kas veicina tehnoloģiju ikdienas izmantošanu iedzīvotāju un uzņēmēju dzīvē. Jelgavas novadā plānots organizēt apmācības, kas pielāgotas dažādu grupu vajadzībām, lai veicinātu digitālo prasmju apguvi. Tiks veidotas platformas, kur dalīties veiksmes stāstos un nodrošināta mentoru palīdzība, lai atvieglotu pāreju uz digitālo vidi. Šie pasākumi veicinās ekonomisko izaugsmi un sabiedrības aktīvu līdzdalību digitālajā laikmetā.

INTERVENES JOMAS	MOTIVĀCIJA	PIEKĻUVE	LIETOJAMĪBA	PIELIETOŠANA
1. Infrastruktūras attīstība	Iedvesmot iedzīvotājus izmantot jaunizveidoto infrastruktūru.	Nodrošināt ātrdarbīgu internetu un Wi-Fi punktus.	Veidot ērtu un pieejamu infrastruktūru.	Infrastruktūras pielietojums izglītībā un uzņēmējdarbībā.
2. Kapacitātes veidošana	Motivējošas apmācību programmas dažādām sabiedrības grupām.	Nodrošināt plašas apmācību iespējas un piekļuvi mācību resursiem.	Izstrādāt vienkārši lietojamus apmācību rīkus.	Apgūto prasmju efektīva izmantošana profesionālajā vidē.
3. E-pakalpojumu paplašināšana un uzlabošana	Veidot sabiedrības uzticību e-pakalpojumiem ar informatīvām kampaņām.	Nodrošināt vienkāršu un drošu piekļuvi e-pakalpojumiem.	Izstrādāt intuitīvas un viegli lietojamās platformas.	Nodrošināt e-pakalpojumu efektīvu izmantošanu ikdienas vajadzībām.
4. Sabiedrības līdzdalība	Veicināt sabiedrības aktīvu iesaisti politiskajos un sabiedriskajos procesos.	Nodrošināt piekļuvi digitālajām platformām, kurās iedzīvotāji var piedalīties lēmumu pieņemšanā.	Izstrādāt ērti lietojamās līdzdalības platformas.	Veicināt aktīvu sabiedrības līdzdalību un ideju apmaiņu.
5. Ilgtspējīgā digitālā attīstība	Veicināt ilgtspējīgas attieksmes veidošanos pret tehnoloģiju izmantošanu.	Nodrošināt resursu optimizāciju un videi draudzīgas tehnoloģijas.	Izstrādāt lietotājam draudzīgus, ilgtspējīgus digitālos risinājumus.	Integrēt ilgtspējīgas tehnoloģijas dažādos lietojumos.

Digitālās iekļaušanas rīcības plāns

1.	INTERVENCES JOMA	INFRASTRUKTŪRAS ATTĪSTĪBA
Mērķis	Nodrošināt kvalitatīvu un pieejamu digitālo infrastruktūru visā Jelgavas novadā, samazinot digitālo plaisu.	
Ietekme vīzijas sasniegšanā	Nodrošinot stabilu un ātrdarbīgu interneta savienojumu, iedzīvotāji var pilnvērtīgi izmantot e-pakalpojumus, digitālos resursus, attālinātu darbu un mācības, tādējādi uzlabojot dzīves kvalitāti un sekmējot ekonomisko aktivitāti.	
Izaicinājumi	- Paplašinot ātrdarbīga interneta tīklu, nepieciešami ievērojami ieguldījumi, ko varētu ierobežot budžeta iespējas. - Attālākos reģionos pastāv tehniskas grūtības, piemēram, infrastruktūras uzstādīšana sarežģītā apvidū vai vietās ar ierobežotu piekļuvi. - Interneta piegādātājiem var nebūt intereses vai resursu nodrošināt infrastruktūras attīstību mazapdzīvotās vietās.	

2.	INTERVENCES JOMA	KAPACITĀTES VEIDOŠANA
Mērķis	Palielināt iedzīvotāju un uzņēmumu spējas izmantot digitālās tehnoloģijas, uzlabojot digitālo prasmju līmeni visās sabiedrības grupās.	
Ietekme vīzijas sasniegšanā	Apmācības veicina iedzīvotāju spēju izmantot digitālos rīkus ikdienas dzīvē, kas ir būtiski iedzīvotājiem, lai viņi varētu kļūt par pilnvērtīgiem digitālās sabiedrības dalībniekiem.	
Izaicinājumi	- Iedzīvotāji, īpaši seniori un mazaizsargātās grupas, bieži nevēlas apgūt jaunas digitālās prasmes. - Lauku reģionos iedzīvotājiem ir grūti nokļūt uz apmācību vietām vai piekļūt tiešsaistes kursiem nepietiekamas interneta kvalitātes dēļ. - Apmācību programmu realizēšanai var trūkt kvalificētu pasniedzēju vai tehnisko resursu.	

3.	INTERVENCES JOMA	E-PAKALPOJUMU PAPLAŠINĀŠANA UN UZLABOŠANA
Mērķis	Izstrādāt un uzlabot digitālos sabiedriskos pakalpojumus, lai padarītu tos pieejamākus, intuitīvākus un efektīvākus.	
Ietekme vīzijas sasniegšanā	Veicinot ērtāku piekļuvi pašvaldības pakalpojumiem, tiek uzlabota iedzīvotāju uzticība digitālajiem rīkiem, kas sekmē sabiedrības digitalizāciju un pašvaldības efektivitāti.	
Izaicinājumi	- E-pakalpojumu attīstība rada papildu riskus saistībā ar personas datu aizsardzību un kiberuzbrukumiem. - Daļa sabiedrības neuzticas digitāliem risinājumiem, īpaši vecāka gadagājuma cilvēki. - Nepietiekami intuitīvs dizains var apgrūtināt e-pakalpojumu lietošanu.	

4.	INTERVENCES JOMA	SABIEDRĪBAS LĪDZDALĪBA
Mērķis	Veicināt iedzīvotāju aktīvu līdzdalību Jelgavas novada attīstībā, izmantojot digitālās platformas un rīkus.	
Ietekme vīzijas sasniegšanā	Sabiedrības līdzdalības veicināšana stiprinās uzticību starp pašvaldību un iedzīvotājiem, kā arī uzlabos demokrātiskos procesus.	
Izaicinājumi	- Iedzīvotāji bieži neuzskata par nepieciešamu iesaistīties lēmumu pieņemšanas procesos, it īpaši digitālās platformās. - Ne visi iedzīvotāji var piekļūt e-līdzdalības rīkiem, piemēram, lauku teritorijās. - Informācija par iespējām piedalīties sabiedriskajos procesos netiek pienācīgi izplatīta.	

5.	INTERVENCES JOMA	ILGTSPĒJĪGĀ DIGITĀLĀ ATTĪSTĪBA
Mērķis	Radīt digitālo risinājumu un infrastruktūras modeli, kas ir ekonomiski, sociāli un vides ziņā ilgtspējīgs.	
Ietekme vīzijas sasniegšanā	Resursu optimizācija palīdzēs samazināt pašvaldības izmaksas un veicinās vides ilgtspēju.	
Izaicinājumi	- Iedzīvotāji bieži neuzskata par nepieciešamu iesaistīties lēmumu pieņemšanas procesos, it īpaši digitālās platformās. - Ne visi iedzīvotāji var piekļūt e-līdzdalības rīkiem, piemēram, lauku teritorijās. - Informācija par iespējām piedalīties sabiedriskajos procesos netiek pienācīgi izplatīta.	

Intervences joma	Plānotās aktivitātes	Plānotie rezultāti	Laika plāns	Plānotais budžets	Atbildīgais	Sadarbības partneris	Rezultātu monitorings
Infrastrukturā attīstība	Pieejamās infrastruktūras kartējums	Izstrādāta analīze par esošo situāciju un prioritārajiem uzlabojumu virzieniem	2026	Plānotā budžeta ietvaros	Informāciju tehnoloģiju nodaļa	Labklājības pārvalde Interneta nodrošinātāji Kanceleja (Klientu apkalpošanas centri) Kultūras pārvalde Bibliotēka	Centrālā administrācija/ Kanceleja
	Izstrādāt digitālās piekļuves karti (WiFi piekļuves vietas, bibliotēkas, u.c.)	Katru gadu papildināti 5–10 pašvaldības iestāžu Wi-Fi tīkli ar jauniem maršrutētājiem	2029	Plānotā budžeta ietvaros	Informāciju tehnoloģiju nodaļa	Interneta nodrošinātāji	Centrālā administrācija/ Kanceleja
	Analizēt iespējas paplašināt ātrdarbīga interneta pieejamību, īpaši attālākās teritorijās	Uzlabota ātrdarbīga interneta pieejamība 3–10 pašvaldības iestādēs gadā	2026-2028	Plānotā budžeta ietvaros	Informāciju tehnoloģiju nodaļa	Interneta nodrošinātāji, Jelgavas novada pašvaldības iestādes	Informāciju tehnoloģiju nodaļa
	Uzlabot iedzīvotāju informētību par Klientu apkalpošanas centros (KAC) pakalpojumiem	Īstenota informatīvā kampaņa par esošajiem digitālajiem pakalpojumiem (aptauja, bukleti, vietējo līderu iesaiste: bibliotēkas, dienas centri, KACi)	2026-2028	Plānotā budžeta ietvaros	Pagasta pārvaldes	Centrālā administrācija/ Kanceleja Labklājības pārvalde	Centrālā administrācija/ Kanceleja Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija
	Veidot un modernizēt interneta piekļuvi pašvaldības iestādēs	Izveidoti 35 jauni bezvadu piekļuves punkti, uzlabojot sabiedrisko piekļuvi internetam	2029	Plānotā budžeta ietvaros	Kanceleja	Informāciju tehnoloģiju nodaļa Kultūras pārvalde Labklājības pārvalde	Centrālā administrācija/ Kanceleja
	Uzlabot digitālo tīklu drošību un uzticamību pašvaldības iestādēs	Izstrādāta digitālās pieejamības karte ar ierobežotās pieejas teritoriju iezīmējumu	2026-2028	Plānotā budžeta ietvaros	Informāciju tehnoloģiju nodaļa	Jelgavas novada pašvaldības iestādes	Informāciju tehnoloģiju nodaļa
	Organizēt mobilās klases darbību lauku teritorijās un uzņēmumos	Katru gadu katrā pagastā īstenots vismaz viens mobilās klases izbraukums, iesaistot vismaz 100 dalībniekus izglītojošās aktivitātēs	2026-2029	2 500 EUR gadā	Izglītības pārvalde	SARC SAC Aktivitāšu centri	Izglītības pārvalde

Intervences joma	Plānotās aktivitātes	Plānotie rezultāti	Laika plāns	Plānotais budžets	Atbildīgais	Sadarbības partneris	Rezultātu monitorings
		("Mobilā klase Vilcē", "Mobilā klase Svētē", u.tml.)					
	Izveidot stacionārās digitālās apmācību klases personām ar ierobežotām iespējām	Četros sociālajos centros izveidotas aprīkotas klases ar datoriem un licencētu programmatūru	2027-2028	5 000 EUR	Labklājības pārvalde	Informāciju tehnoloģiju nodaļa DSPC "LAIPA" DSPC "Zīle" DAC "UPE" SAC "Zemgale"	Labklājības pārvalde
Kapacitātes veidošana	Organizēt digitālo prasmju mācības dažādām mērķa grupām (senioriem, jauniešiem, uzņēmējiem, personām ar ierobežotām iespējām, pedagogiem)	Katru gadu nodrošinātas mācības vismaz 50 senioriem, 100 jauniešiem un 50 citu mērķa grupu pārstāvjiem, sekmējot viņu digitālās prasmes un līdzdalību digitālajā ekonomikā	2026-2029	2 500 EUR gadā	Izglītības pārvalde Labklājības pārvalde	Labklājības pārvalde un tās pakļautībā esošās iestādes un struktūrvienības Jaunatnes lietu nodaļa Jauniešu centri	Izglītības pārvalde
	Organizēt mācības sociālo centru klientiem (personām ar ierobežotām iespējām)	Pilnveidotas digitālās prasmes sociālo centru klientiem (LAIPA, Zīle, Upe)	2027-2028	3 000 EUR	Labklājības pārvalde	Izglītības pārvaldes Mūžizglītības nodaļa DSPC "LAIPA" DSPC "Zīle" DAC "UPE" Aktivitāšu centri	Labklājības pārvalde
	Piedalīties Digitālās nedēļas aktivitātēs, rīkojot tematiskas iedzīvotāju apmācības	Katru gadu Digitālās nedēļas ietvaros Jelgavas novada pašvaldība organizē iedzīvotājiem izglītojošās aktivitātes saskaņā ar Digitālās nedēļas prioritātēm un tēmām	2026-2029	1 000 gadā	Izglītības pārvalde	Tūrisma un uzņēmējdarbības nodaļa	Kanceleja
	Informēt uzņēmējus par pieejamiem digitālajiem resursiem	Izplatīta informācija par bezmaksas kursiem par digitālo mārketingu, e-komerciju, kibersdrošību; sekmēta uzņēmumu konkurētspēja un eksportspēja	2026-2029	1 000 EUR gadā	Izglītības pārvaldes Mūžizglītības nodaļa	Tūrisma un uzņēmējdarbības nodaļa Latvijas Investīciju un attīstības aģentūra STARS: Prasmju pārvaldības platforma	Izglītības pārvalde

Intervences joma	Plānotās aktivitātes	Plānotie rezultāti	Laika plāns	Plānotais budžets	Atbildīgais	Sadarbības partneris	Rezultātu monitorings
						Nodarbinātības valsts aģentūra	
	Veidot interesēs balstītas praktiskās darbnīcas (piemēram, digitālā radošuma, veselības, tehnoloģiju u.c. jomās)	Līdz 2029. gadam vismaz 60% Jelgavas novada iedzīvotāju novērtē savas digitālās prasmes par pietiekamām (pamatojoties uz iedzīvotāju aptaujas rezultātiem)	2026- 2029	Plānotā budžeta ietvaros	Izglītības pārvaldes Mūžizglītības nodaļa	Labklājības parvaldes (aktivitāšu centri) Centrālā statistikas pārvalde Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija	Izglītības pārvalde
	Izstrādāt un ieviest starppaaudžu sadarbības programmas, kas veicina pieredzes apmaiņu, digitālo prasmju pārnēsi un kopienas saliedētību starp jauniešiem un senioriem	Noskaidrots pieprasījums un izstrādāti programmas modeļi pieredzes apmaiņai un kopienas saliedētībai	2027	Plānotā budžeta ietvaros	Labklājības pārvalde SARC SAC Aktivitāšu centri	Izglītības pārvaldes Jaunatnes lietu nodaļa Izglītības pārvaldes Mūžizglītības nodaļa	Izglītības pārvalde
	Realizēt neformālās izglītības programmu mēdijpratība, piedāvājot nodarbības jauniešiem un pieaugušajiem	Katru gadu nodrošinātas neformālo programmu apmācības vismaz 20 jauniešiem un 20 pieaugušajiem cilvēkiem, sekmējot viņu mēdijpratības prasmes	2026-2029	Plānotā budžeta ietvaros	Izglītības pārvalde	Izglītības pārvaldes Jaunatnes lietu nodaļa Izglītības pārvaldes Mūžizglītības nodaļa	Izglītības pārvalde
	Attīstīt jauniešu centra digitālo resursu bāzi kā digitālo prototipēšanas studiju skolēnu mācību uzņēmumiem	Katru gadu vismaz 5 jauniešu skolu mācību uzņēmumi izmanto digitālo prototipēšanas studiju prototipa izveidei	2026-2029	Plānotā budžeta ietvaros	Izglītības pārvalde	Izglītības pārvaldes Jaunatnes lietu nodaļa	Izglītības pārvalde
	Izstrādāt 3 digitālo prasmju neformālās izglītības programmas jauniešu resursu bāzēs, lai attīstītu prasmes - digitālajā dizainā, raidierakstu veidošanā un fotogrāfēšanā un video filmēšanā	Izstrādātas vismaz 3 neformālās izglītības programmas digitālo prasmju attīstībai jauniešiem, apmācot vismaz 15 jauniešus visās digitālo prasmju neformālās izglītības programmās kopā	2026	600 EUR	Izglītības pārvalde	Izglītības pārvaldes Jaunatnes lietu nodaļa	Izglītības pārvalde

Intervences joma	Plānotās aktivitātes	Plānotie rezultāti	Laika plāns	Plānotais budžets	Atbildīgais	Sadarbības partneris	Rezultātu monitorings
	Organizēt brīvprātīgā darba sistēmu jauniešiem digitālo prasmju attīstīšanai un izmantošanai pašvaldības iestādēs	Katru gadu apzināt pašvaldības iestāžu nepieciešamās digitālā brīvprātīgā darba vajadzības. Apmācīt vismaz 15 jauniešus, lai nodrošinātu digitālo brīvprātīgo darbu pašvaldības iestādē vismaz vienu gadu.	2026-2029	1 500 EUR	Izglītības pārvalde	Izglītības pārvaldes Jaunatnes lietu nodaļa	Izglītības pārvalde
	Nodrošināt transporta pakalpojumus senioriem, lai veicinātu viņu līdzdalību digitālajās mācībās	Pagastu pārvaldes nodrošina transportu senioriem divas reizes gadā	2027-2028	Plānotā budžeta ietvaros	Labklājības pārvalde	Pagastu pārvaldes	Labklājības pārvalde
E-pakalpojumu paplašināšana un uzlabošana	Veikt pašvaldības publicēto pakalpojumu aprakstu izvērtēšanu un aktualizēšanu portālā Latvija.lv	Veikta esošo pakalpojumu analīze un sagatavoti uzlabojumi e-pakalpojumu aprakstiem	2026-2029	Plānotā budžeta ietvaros	Kanceleja	Jelgavas novada pašvaldības iestādes un struktūrvienības	Kanceleja
	Jelgavas novada pakalpojumu e-formu izveide un pilnveide (noteikti 52 prioritārie pakalpojumi, kuriem nepieciešams sagatavot pilnveidotus digitālos aprakstus)	Pakalpojumi atbilst digitālās vides izvietojšanas standartiem (WCAG) ¹ Ik gadu 5 jauni pakalpojumi	2026-2029	Plānotā budžeta ietvaros	Kanceleja Informācijas tehnoloģiju nodaļa	Jelgavas novada pašvaldības iestādes un struktūrvienības	Kanceleja
	Nodrošināt pilnu informācijas pieejamību tīmekļa vietnē cilvēkiem ar invaliditāti, ievērojot WCAG 2.1 vadlīnijas	Ikgadējais pieejamības izvērtējums (balstoties uz MK noteikumiem - Ministru kabineta 2020. gada 14. jūlija noteikumiem Nr. 445)	2026-2029	Plānotā budžeta ietvaros	Sabiedrisko attiecību nodaļa	Informāciju tehnoloģiju nodaļa	Kanceleja

¹ WCAG 2.1 (Web Content Accessibility Guidelines 2.1) ir starptautiski pieņemtas vadlīnijas, kas nosaka, kā padarīt tīmekļa saturu pieejamu visiem lietotājiem, īpaši cilvēkiem ar invaliditāti. Tās balstās uz četriem principiem – saturs ir uztverams, lietojams, saprotams un robusts.

Intervences joma	Plānotās aktivitātes	Plānotie rezultāti	Laika plāns	Plānotais budžets	Atbildīgais	Sadarbības partneris	Rezultātu monitorings
	Pārskatīt iespēju nodrošināt lietotāju atbalsta kanālus (tiešsaistes čats, palīdzības tālrunis, video pamācības)	Uzlabota lietotāju pieredze un atbalsts Timekļa vietnē integrēts digitālais asistents “ZINTIS”	2026-2029	Plānotā budžeta ietvaros	Sabiedrisko attiecību nodaļa	Informāciju tehnoloģiju nodaļa Kanceleja	Kanceleja
Sabiedrības līdzdalība	Īstenot e-balsošanas pilotprojektu	Īstenots vismaz 1 e-balsošanas pilotprojekts, kas aptver dažādas sabiedrībai nozīmīgas tēmas	2027-2028	Plānotā budžeta ietvaros	Statēģiskās plānošanas nodaļa	Kanceleja	Kanceleja
	Izveidot un apmācīt “digitālos vēstnešus” – vietējo kopienu pārstāvjus, kas palīdz citiem iedzīvotājiem izmantot digitālās līdzdalības iespējas	Līdz 2029. gadam darbojas vismaz 10 digitālie vēstneši dažādās kopienās (piemēram, lauku teritorijās, jauniešu un senioru vidū)	2029	Plānotā budžeta ietvaros	Izglītības pārvaldes Jaunatnes lietu nodaļa Izglītības pārvaldes Mūžizglītības nodaļa	Labklājības pārvalde (Aktivitāšu centri)	Kanceleja
	Organizēt tiešsaistes forumus un tematiskus “stāstu vakarus”, kas veicina dialogu starp pašvaldību un dažādām sabiedrības grupām	Organizēts vismaz viens stāstu vakars vai forums gadā, kas piesaista dažādas sabiedrības grupas	2026-2029	Plānotā budžeta ietvaros	Izglītības pārvalde	Labklājības pārvalde un tās pakļautībā esošās iestādes un struktūrvienības	Kanceleja
Ilgtermiņa digitālā attīstība	Attīstīt zaļo tehnoloģiju ieviešanu	Īstenots 1 pilotprojekts zaļo tehnoloģiju ieviešanai (piemēram, energoefektīvs serveris, enerģijas risinājumi IT infrastruktūrā)	2029	Plānotā budžeta ietvaros	Informāciju tehnoloģiju nodaļa	Projektu nodaļa	Projektu nodaļa
	Digitālās drošības un personu datu aizsardzības apmācības pašvaldības darbiniekiem	Katru gadu 2 mācības	2026-2028	Plānotā budžeta ietvaros	Informāciju tehnoloģiju nodaļa	Nacionālais Kiberdrošības centrs Jelgavas novada pašvaldības iestādes	Informāciju tehnoloģiju nodaļa

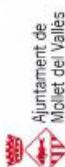
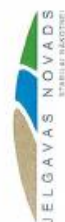
Pielikums Nr.1 – Deklarācija par apņemšanos veicināt digitālo iekļaušanu

BOULOGNE-SUR-MER
Développement
Côte d'Opale

lepida

Signed in Iasi (Romania)
September 24, 2024

Political signatories

Segarra

Ms. Mireia Dionisio Calé,
Mayor of Mollet del Vallès (Spain)
Represented by Mr. Ferran Segarra Sánchez,
Councillor responsible for Digitisation.

Daurina

Ms. Irina Dolgova,
Vice Chairman of Jelgava Local Municipality (Latvia)
Represented by Ms. Dina Taurina,
Jelgava Local Municipality Councillor

Aleksandra Dulkiewicz

Ms. Aleksandra Dulkiewicz,
Mayor of the City of Gdańsk (Poland)
Represented by Mr. Jarosław Pawłowski,
Thematic Leader of the Development Programme
Digital City and Smart City (Poland)

Alispahić

Ms. Đenana Čolaković,
Head of Department for Development/permanent
member of Commission for European Integration
(Bosnia and Herzegovina)
Represented by Mr. Salih Alispahić,
Expert Advisor for International Projects
in Department for Development

Franco Cima

Mr. Franco Cima,
Deputy Councillor for Digital Agenda, Urban
and Metropolitan Agriculture - Metropolitan City of
Bologna (Italy). Councillor of the Municipality of Bologna

Ioannis Zampoukis

Mr. Ioannis Zampoukis,
Mayor of the Municipality of Alexandroupolis (Greece)
Represented by Ms. Evanthia Valasidou,
Deputy Mayor of Education, Lifelong Learning,
Animals Welfare and Friendship Clubs

Silvia Silva

Ms. Laura Rodrigues,
Mayor of Torres Vedras (Portugal)
Represented by Ms. Silvia Silva,
Head of Social Development Office

Mihai Chirica

Mr. Mihai Chirica,
Mayor of Iasi Municipality
(Romania)

Frédéric Cuvillier

Mr. Frédéric Cuvillier,
Mayor of Boulogne sur mer (France),
president of Boulogne District council (Ia CaB)
and president of BDCO
Represented by Ms. Lucie Maillard,
vice president Boulogne sur mer councillor, in charge
of communication and digital strategy. CaB councillor,
in charge of digital strategy and innovation

Ajuntament de
Mollet del Vallès

lepida

BOULOGNE-SUR-MER
Développement
Côte d'Opale

Digital Inclusion in Europe's communities:

Digi-inclusion Partner Declaration on Digital Rights

We, the mayors and official representatives of the European cities, regions and institutions participating in the Digi-Inclusion network under the URBACT IV Programme, have co-authored this declaration and mutually agree on the following:

We are inspired by...

- The importance the European Union attaches to aiming for digital transitions that are just and give benefits to all citizens, leaving no one behind
- The European declaration on digital rights and principles, and how it puts people at the centre of digital transformation
- The idea of a set of digital rights that strives for solidarity and inclusion, freedom of choice, participation in the digital public space, digital safety and security, and empowerment of citizens.

The commitment at the EU level to a digital transformation that leaves nobody behind and the aim that it should benefit everyone, achieve gender balance, and notably include elderly people, people living in rural areas, persons with disabilities, or marginalised, vulnerable or disenfranchised individuals and those who act on their behalf, as well as promoting cultural and linguistic diversity.

We recognise that...

1. A digital divide exists in our territories and societies and that this is a social and economic problem, not merely a technical one;
2. This divide is characterized by inequalities in the access to digital technologies, in the skills that are essential to use that technology, and in the ability to capitalize on this to gain full value from digital transitions in our society;
3. Digital inclusion is about bridging this divide and is about more than online transactions and being an online consumer;
4. Being fully digitally included is about participating in society via the digital space - being confident in interacting, working, playing, learning, creating, socialising, consuming, and participating in our communities and democratic process and discourse.

We believe that...

By sharing our experiences we can better understand our individual contexts. Through a process of critical reflection and co-creation, we can explore how digital inclusion can be better incorporated as a cross-cutting theme in all digital transformation planning and implementation activities.

We define that successful digital inclusion policies should be aimed at:

- Ensuring everyone can access the digital world and that the digital world offers them the services they need
- Enabling citizens to acquire and maintain core digital skills for now and the future
- Helping citizens gain digital capital, to enable them to make the best use of their digital skills and access, hence being empowered to get best value from the digital world
- Offering opportunities and value that motivates citizens to engage in the digital world
- Enabling citizens to operate safely in the digital world, with a sense of trust digital public space and awareness of their own security responsibilities and limitations

We commit to...

- Promote core digital rights and principles for all our citizens
- Support the implementation of Integrated Action Plans aimed at enabling digital inclusion in our territories
- Bring together relevant stakeholders and actors of civil society to promote these local policies and supporting their participation in actively defining, implementing and monitoring those actions
- Promote in our cities, regions, countries and the whole European Union the results of our common work and lessons learned, contributing in particular to strengthening the transnational work of digital inclusion in small and medium sized cities and rural communities

Digitālā iekļaušana Eiropas kopienās:

Digi-inclusion partnera Digitālo tiesību deklarācija

Mēs, Eiropas pašvaldību, reģionu un institūciju mēri, pašvaldību vadītāji un oficiālie pārstāvji, kuri piedalās URBACT IV programmas Rīcības plānošanas projektā "Digi-Inclusion", esam šīs deklarācijas līdzautori un savstarpēji vienojamies par sekojošo:

Mūs iedvesmo...

- Cik lielu nozīmi Eiropas Savienība piešķir tam, lai digitālā pāreja būtu godīga un dotu labumu visiem iedzīvotājiem, nevienam neatstājot novārtā.
- Eiropas Deklarācija par digitālajām tiesībām un principiem un tas, kā tā izvirza cilvēkus digitālās pārveides centrā.
- Ideja par digitālo tiesību kopumu, kas tiecas uz solidaritāti un iekļaušanu, izveles brīvību, dalību digitālajā publiskajā telpā, digitālo drošību un pilsoņu iespēju palielināšanu.

ES līmeņa apņemšanās īstenot digitālo pārveidi, kas nevienam neatstāj novārtā un kuras mērķis ir sniegt labumu visiem, panākt dzimumu līdzsvaru un jo īpaši iekļaut vecākus cilvēkus, cilvēkus, kas dzīvo lauku apvidos, cilvēkus ar invaliditāti, ierobežotām iespējām vai atstumtas, neaizsargātas vai trūcīgas personas, kā arī veicinot kultūras un valodu daudzveidību.

Mēs atzīstam, ka...

1. Mūsu teritorijā un sabiedrībā pastāv digitālā plaisa, un tā nav tikai tehniska, bet ir sociāla un ekonomiska problēma.
2. Šo plaisu raksturo nevienlīdzība attiecībā uz piekļuvi digitālajām tehnoloģijām, prasmēm, kas nepieciešamas tehnoloģijas lietošanai, un spēja to izmantot, lai pilnībā izmantotu digitālās pārejas mūsu sabiedrībā.
3. Digitālā iekļaušana mazina šo plaisu, un tā ir vairāk nekā tiešaistes darījumi un patērētājs tiešaistē.
4. Pilnīga digitālā iekļaušana nozīmē līdzdalību sabiedrībā, izmantojot digitālo telpu – būt pārliecinātiem mijiedarbībā, strādāt, izklaidēties, mācīties, radīt, socializēties, patērēt, kā arī piedalīties mūsu kopienās un demokrātiskajos procesos un komunikācijā.

Mēs ticam, ka...

Daloties pieredzē, mēs varam labāk izprast savu individuālo kontekstu. Izmantojot kritiskas pārdomas un koprades procesu, mēs varam izpētīt, kā digitālo iekļaušanu var labāk iekļaut kā visaptverošu tēmu visās digitālās transformācijas plānošanas un īstenošanas darbībās.

Mēs nosakām, ka veiksmīgai digitālās iekļaušanas politikai jākoncentrējas:

- Nodrošināt, lai ikvienam būtu piekļuve digitālajai pasaulei un lai digitālā pasaule piedāvātu viņiem nepieciešamos pakalpojumus.
- Ļaut iedzīvotājiem iegūt un uzturēt digitālās pamatprasmes tagad un nākotnē.
- Palīdzēt iedzīvotājiem maksimāli izmantot savas digitālās prasmes un piekļuvi, ļaujot viņiem gūt vislabāko vērtību no digitālās pasaules.
- Piedāvāt iespējas un vērtības, kas motivē iedzīvotājus iesaistīties digitālajā pasaulē.
- Sniegt iedzīvotājiem iespēju droši darboties digitālajā pasaulē, izjutot uzticēšanos digitālajai publiskajai telpai un apzinoties savus drošības pienākumus un ierobežojumus.

Mēs apņemamies...

- Veicināt digitālās pamattiesības un principus visiem mūsu iedzīvotājiem.
- Atbalsēt integrētu rīcības plānu īstenošanu, kuru mērķis ir nodrošināt digitālo iekļaušanu mūsu teritorijās.
- Apvienot attiecīgās ieinteresētās puses un pilsonisko sabiedrību, lai veicinātu šīs vietējās politikas un atbalsētu viņu līdzdalību šo darbību aktīvā definēšanā, īstenošanā un uzraudzībā.
- Popularizēt mūsu pašvaldībās, reģionos, valstīs un visā Eiropas Savienībā mūsu kopīgā darba rezultātus un gūtās mācības, jo īpaši veicinot starptautiskā digitālās iekļaušanas darba stiprināšanu mazās un vidējās pašvaldībās un lauku kopienās.

Pielikums Nr.2 - Vietējās rīcības plānošanas darba grupas dalībnieki

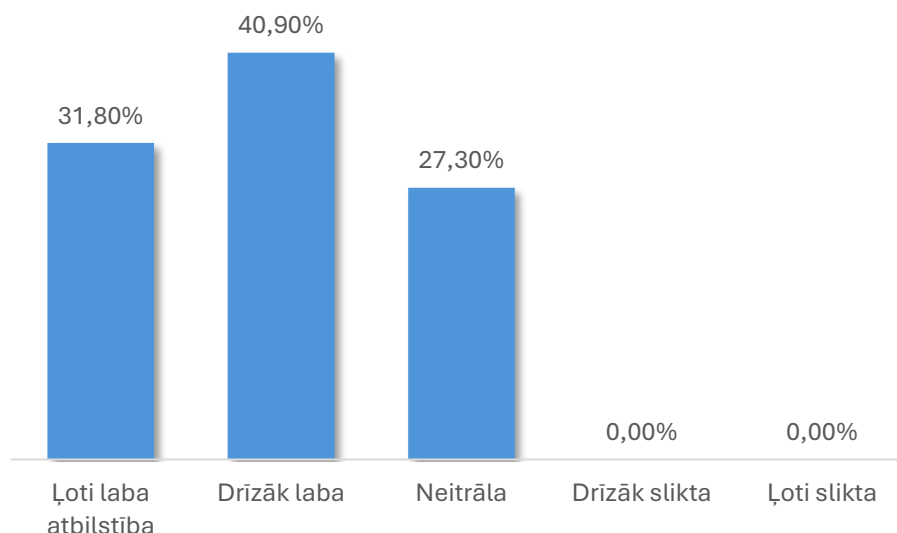
Nr.	Vārds	Pārstāvētā organizācija
Jelgavas novada pašvaldības pārstāvji		
1.	Amanda Meldere	Līvberzes jauniešu iniciatīvu centra vadītāja
2.	Agrita Olehnoviča	Projektu nodaļas vadītāja
3.	Agrita Sīle	Labklājības pārvaldes galvenā speciāliste
4.	Aija Zosule	DSPC LAIPA sociālais darbinieks
5.	Aļona Virviča-Jansone	Infrastruktūras nodaļas vadītāja
6.	Anastasija Gindra	Statēģiskās plānošanas nodaļas attīstības plānošanas eksperte, Īpašuma pārvaldes nekustamā īpašuma speciāliste
7.	Anda Duge	Vilces pagasta pārvaldes vadītāja
8.	Anita Škutāne	Projektu nodaļas vadītājas vietniece
9.	Antra Akermane	Labklājības pārvaldes vadītājas vietniece
10.	Dace Blūma	Finanšu nodaļas vecākā grāmatvede
11.	Dace Kaņepone	Sabiedrisko attiecību nodaļas vadītāja
12.	Dina Tauriņa	Jelgavas novada domes deputāte
13.	Elīna Rozenfelde	Zaļenieku komerciālās un amatniecības vidusskolas speciālās izglītības skolotāja
14.	Gatis Kasparinskis	Projektu nodaļas projektu vadītājs
15.	Gita Aizpure	DSPC LAIPA vadītāja
16.	Herta Elza Šalkovska	Aktivitāšu centra "Zemgale" vadītāja
17.	Ilze Brakmane	Izglītības atbalsta nodaļas vadītāja
18.	Ilze Vītola	Jelgavas novada domes priekšsēdētāja vietniece, deputāte
19.	Jelena Žoide	Izglītības pārvaldes Mūžizglītības nodaļas vadītāja
20.	Jevgēnija Noreiko	Ānes bibliotēkas vadītāja, Ānes VPVKAC
21.	Kaspars Sniedzītis	Izpilddirektora p.i.
22.	Kārlis Kaņepons	Informāciju tehnoloģiju administrators
23.	Kārlis Kindzulis	Informācijas tehnoloģiju nodaļas nodaļas vadītājs
24.	Laila Čima	Kancelejas vadītāja
25.	Lelde Podniece-Jostmane	Sabiedrisko attiecību nodaļas vadītāja
26.	Maija Marija Krasta	Jelgavas novada Jauniešu dome
27.	Raitis Silamednis	Elejas pagasta pārvaldes vadītājs

Nr.	Vārds	Pārstāvētā organizācija
28.	Ričards Pāns	Jaunsvirlaukas jauniešu iniciatīvas centrs
29.	Valters Siksa	Jaunatnes lietu nodaļas vadītājs
Ārējie sadarbības partneri		
30.	Aija Vārava	Uzņēmēja, Jelgavas novada iedzīvotāja
31.	Anete Verpakovska	Latvijas Biozinātņu un tehnoloģiju universitātes studente
32.	Anna Pavlina	Nodibinājums Creativity Lab
33.	Arnis Leikarts	Biedrība "Jelgavas novada uzņēmēji"
34.	Dace Kadile	Latvijas Biozinātņu un tehnoloģiju universitātes doktorantūras studente
35.	Elīza Līga Līdaka	Latvijas Investīciju un attīstības aģentūras Jelgavas pārstāvniecības vadītāja
36.	Ginta Kronberga	Latvijas Biozinātņu un tehnoloģiju universitātes vadošā pētniece
37.	Ilze Ragovska-Bērziņa	Biedrība "Jelgavas novada uzņēmēji"
38.	Inese Rumjanceva	Zemgales reģiona kompetenču attīstības centra Tālākizglītības nodaļas galvenā speciāliste-metodiķe
39.	Inga Čerņavska	Jelgavas novada iedzīvotāja
40.	Līga Paula	Latvijas Biozinātņu un tehnoloģiju universitātes doktorantūras, Sociālo un Humanitāro zinātņu institūta direktore
41.	Līva Stūrmane	Nodibinājums Creativity Lab
42.	Lolita Felzenberga	Zemgales Plānošanas reģions, eksperte digitalizācijas jautājumos
43.	Mārīte Ieviņa	Jelgavas digitālā centra Projektu nodaļas vadītāja
44.	Sarmīte Vīksna	Zemgales reģiona kompetenču attīstības centra direktore

Aptaujas laiks – 2025.gada augusts-septembris

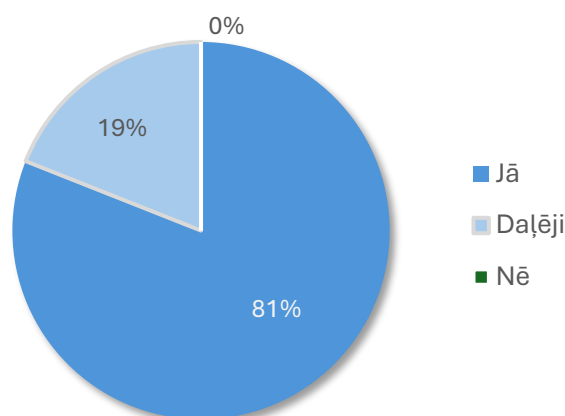
Aptaujā piedalījās 22 Digi-inclusion vietējā darba grupas dalībnieki

1. Kā jūs vērtējat Digitālās iekļaušanas plāna atbilstību Jelgavas novada vajadzībām?

Lielākā daļa aptaujas dalībnieku novērtējuši plāna atbilstību pozitīvi – 40,9 % respondentu norādījuši, ka plāns “drīzāk labi” atbilst Jelgavas novada vajadzībām, savukārt 31,8 % – ka atbilst “ļoti labi”. Kopumā vairāk nekā 70 % respondentu snieguši pozitīvu vērtējumu. 27,3 % aptaujāto izvēlējušies neitrālu vērtējumu, bet neviena atbilde netika sniegta kā “drīzāk slikta” vai “ļoti slikta”, kas liecina, ka plāna virziens tiek kopumā uzskatīts par atbilstošu un potenciāli iedarbīgu. Šie rezultāti norāda uz uzticēšanos plāna pamatidejām, vienlaikus uzsverot nepieciešamību turpināt to pilnveidot un sasaistīt ar praktiskiem risinājumiem.

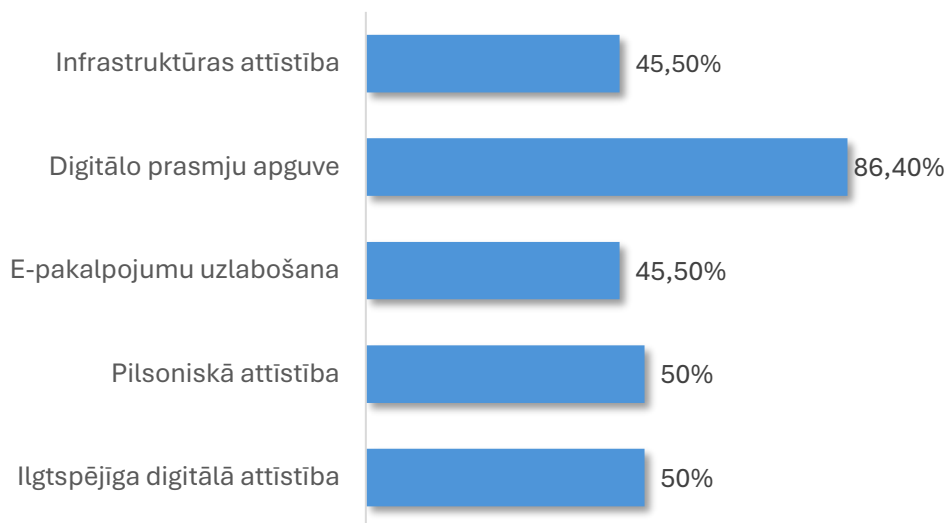
2. Vai plāna mērķis – mazināt digitālo plaisu un sociālo atstumtību – ir formulēts pietiekami skaidri?

Aptaujas rezultāti liecina, ka plāna galvenais mērķis – digitālās plaisas un sociālās atstumtības mazināšana – ir formulēts pietiekami skaidri lielākajai daļai dalībnieku. 81 % respondentu atbildēja “Jā”, norādot, ka mērķis ir pietiekami skaidri definēts. 19 % aptaujāto norādīja, ka mērķis ir formulēts daļēji skaidri, savukārt neviena atbilde netika sniegta kā “Nē”. Tas nozīmē, ka mērķis tiek atzīts kā atbilstošs un

saprotams, tomēr nelielai daļai dalībnieku būtu nepieciešama papildu precizēšana vai konkrētāka formulējuma nostiprināšana, lai uzlabotu plāna komunikāciju un skaidrību.

3. Kurām no piecām stratēģiskajām intervences jomām būtu jābūt galvenajām prioritātēm?

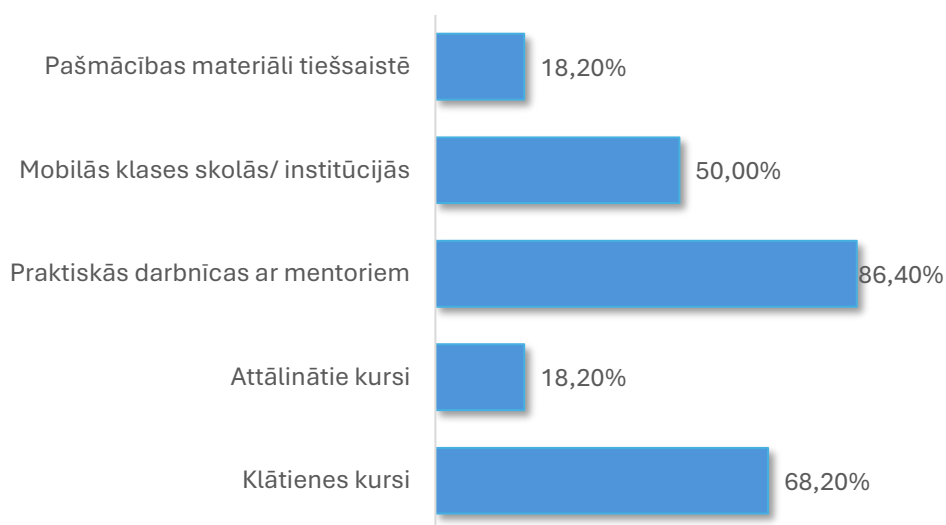

Aptaujas rezultāti skaidri norāda, ka digitālo prasmju apguve izceļas kā absolūta prioritāte – to kā vienu no galvenajām intervences jomām izvēlējās 86,4 % respondentu. Šis rezultāts apstiprina sabiedrības vajadzību pēc praktiskām, pielietojamām zināšanām un digitālo iemaņu stiprināšanas kā pamata priekšnoteikuma iekļaujošai digitālajai sabiedrībai.

Otrajā un trešajā vietā pēc biežuma ierindojas ilgtermiņa digitālā attīstība un pilsoniskā attīstība, kuras abas atzīmējuši 50 % aptaujāto, iezīmējot līdzvērtīgu nozīmību. Tas norāda uz vajadzību attīstīt digitālos risinājumus ilgtermiņi un vienlaikus stiprināt sabiedrības spēju iesaistīties lēmumu pieņemšanā un kopienas procesos digitālajā vidē.

E-pakalpojumu uzlabošana un infrastruktūras attīstība saņēmušas vienādu atbalstu – 45,5 %, kas apliecina, ka arī šie aspekti tiek uzskatīti par būtiskiem, taču sekundāriem salīdzinājumā ar digitālo prasmju attīstību.

4. Kādas mācību formas būtu efektīvākās mērķa sasniegšanai?

Aptaujas rezultāti norāda to, ka lielākā daļa respondentu izvēlējās praktiskas darbnīcas ar mentoriem kā prioritāro mācību formu – šo formu kā efektīvāko izvēlējās 86,4 % respondentu. Tas uzsver

nepieciešamību pēc mācību pieejas, kas balstīta uz tiešu kontaktu, personisku atbalstu un iespēju uzreiz praktiski pielietot iegūtās prasmes. Tālāk seko klātienē kursi ar 68,2 % atbalstu, kas liecina, ka fiziska mācību vide un strukturēts apmācību process joprojām tiek uzskatīts par nozīmīgu, īpaši to iedzīvotāju vidū, kam nepieciešams papildu atbalsts vai motivācija. Mobilās klases skolās/ institūcijās izvēlējās 50 % respondentu, norādot uz nepieciešamību padarīt mācības pieejamākas arī attālākajos reģionos, kur iedzīvotājiem varētu būt ierobežotas pārvietošanās vai piekļuves iespējas. Savukārt pašmācības materiāli tiešsaistē un attālinātie kursi saņēma tikai 18,2 % atbalstu katrs, kas apliecina, ka šīs formas tiek uzskatītas par mazāk efektīvām mērķa grupu kontekstā – iespējams, nepietiekama digitālā prasība, motivācija vai ierobežota piekļuve tehnoloģijām ierobežo šo formu potenciālu.

Kopumā rezultāti liecina, ka Jelgavas novadā visefektīvākie būtu personalizēti, praktiski orientēti un klātienē balstīti mācību risinājumi, kuri ir pielāgoti konkrētām mērķgrupām un to vajadzībām.

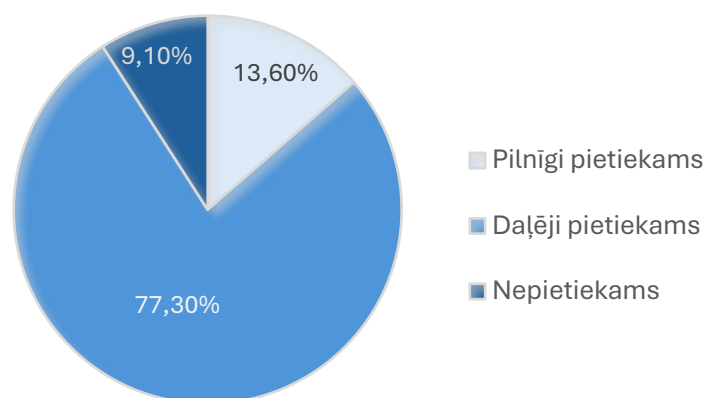
5. Kā nodrošināt, lai apgūtās prasmes netiktu aizmirstas?

Lai apgūtās prasmes netiktu aizmirstas, aptaujātie uzsver regulāras praktiskas pielietošanas nozīmi – ne tikai teorētisku zināšanu apguvi, bet arī iespējas tās izmantot ikdienā. Piemēram, digitālo pakalpojumu izmantošana tikai reizi mēnesī nepalīdz nostiprināt prasmes. Tāpēc nepieciešams nodrošināt dažādus ikdienas scenārijus, kuros digitālie risinājumi kļūst par neatņemamu dzīves sastāvdaļu. Vairāki respondenti ierosina apmācību procesa papildināšanu ar t.s. “intensīvo kursu” sākotnējai prasmju iegūšanai, kam sekotu regulāras nodarbības vai tikšanās prasmju nostiprināšanai un jaunumu apgūšanai. Efektīva pieeja būtu arī neformālu aktivitāšu iekļaušana, piemēram, mācību spēles vai praktiskas nometnes vismaz divas reizes gadā.

Tāpat īpaši uzsvērtā ir sociālā dimensija – tīklošanās iespējas, dalīšanās pieredzē un savstarpējais atbalsts ir būtiski faktori motivācijas un ilgtermiņa iesaistes uzturēšanai. Šim nolūkam ieteikts veidot interesentu grupas, piemēram, saziņai *WhatsApp* platformā, kas veicinātu kopienas sajūtu un nepārtrauktu iesaisti.

Vēl viens būtisks aspekts ir prasmju praktiskums un atbilstība ikdienas vajadzībām – apgūtajām prasmēm jābūt pielietojamām un atbilstošām cilvēku dzīvesveidam, īpaši senioriem un mazāk aizsargātām grupām. Tāpat jānodrošina publiskas vietas, kur tehnoloģijas būtu brīvi pieejamas un izmantojamas tiem, kam nav piekļuves mājās. Šāda pieeja stiprinātu digitālo iekļaušanu un palīdzētu saglabāt iegūtās prasmes ilgtermiņā.

6. Vai digitālās infrastruktūras (internets, publiskais Wi-Fi) pieejamība Jelgavas novadā ir pietiekama?

Lielākā daļa respondentu (77,3 %) uzskata, ka digitālās infrastruktūras pieejamība Jelgavas novadā ir daļēji pietiekama. Šis rādītājs norāda uz to, ka infrastruktūra funkcionē, taču vēl pastāv būtiski uzlabojami aspekti, īpaši attālākās teritorijās vai sabiedriskās vietās, kur publiskais Wi-Fi var būt nepietiekams vai nestabils. Tikai 13,6 % uzskata, ka infrastruktūra ir pilnībā pietiekama, savukārt 9,1 % aptaujāto to novērtē

kā nepietiekamu, kas norāda uz konkrētām teritorijām vai iedzīvotāju grupām, kurām digitālā piekļuve vēl arvien ir būtisks izaicinājums.

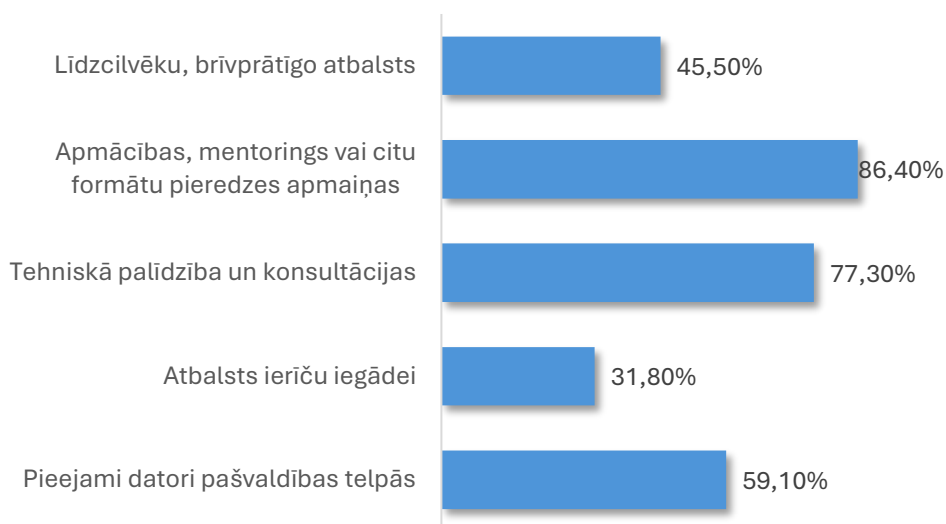
Šie rezultāti apliecina nepieciešamību turpināt attīstīt interneta pārklājumu un publiskās piekļuves punktus visā novadā, lai nodrošinātu vienlīdzīgu piekļuvi digitālajiem resursiem visiem iedzīvotājiem – neatkarīgi no dzīvesvietas vai tehnoloģiskās pieejamības. Tas ir būtisks priekšnoteikums digitālajai iekļaušanai un mūsdienīga sabiedrības attīstības modeļa ieviešanai.

7. Kurās teritorijās trūkst visvairāk pieejas digitālajiem resursiem?

Aptaujas dalībnieku sniegtās atbildes norāda, ka Jelgavas novadā visvairāk pieejas digitālajiem resursiem trūkst lauku teritorijās, viensētās, kā arī Lietuvas pierobežas un mazapdzīvotās vietās, piemēram, Vilces pagastā un Mūrmuižas apkārtnē.

Vienlaikus tiek akcentēts arī sociālais aspekts – mājāsaimniecībās, kur trūkst datora vai dominē uzskats, ka viedtālrunis ir pietiekams, tiek ierobežota iespēja pilnvērtīgi iesaistīties digitālajā vidē, jo daudzus e-pakalpojumus vai izglītības iespējas nav iespējams kvalitatīvi izmantot tikai ar mobilo ierīci. Šī tendence īpaši izpaužas jauniešu vidū, kur samazinās datora lietošanas prasmes, kā arī kopumā mazinās publisko datoru piekļuves punktu popularitāte.

8. Kādi papildu resursi būtu jānodrošina iedzīvotājiem?

Aptaujas rezultāti par papildu resursiem, kas būtu jānodrošina iedzīvotājiem digitālās iekļaušanas veicināšanai, norāda skaidru vajadzību pēc visaptveroša atbalsta mehānisma. Lielākā daļa respondentu (86,4%) uzsvēra apmācību, mentoringa un pieredzes apmaiņas formātu nozīmi, norādot, ka praktiski un regulāri mācību pasākumi ir būtiski iedzīvotāju digitālo prasmju stiprināšanā. Otrs nozīmīgākais atbalsta veids (77,3%) ir tehniskā palīdzība un konsultācijas, kas ļautu cilvēkiem risināt konkrētas problēmas ikdienas situācijās.

Trešā daļa respondentu (59,1%) norādīja uz nepieciešamību pēc pieejamiem datoriem pašvaldības telpās, kas īpaši nozīmīgi tiem iedzīvotājiem, kuriem mājās nav atbilstošu ierīču vai interneta piekļuves. Savukārt 45,5% respondentu izcēla līdzcilvēku un brīvprātīgo atbalsta nozīmi – tas liecina par sabiedrības potenciālu pašorganizācijā un savstarpējā palīdzībā. Salīdzinoši mazāka, bet joprojām būtiska daļa (31,8%) uzsvēra nepieciešamību pēc atbalsta ierīču iegādei, kas norāda uz ekonomiskiem šķēršļiem pilnvērtīgai dalībai digitālajā vidē. Kopumā rezultāti atklāj nepieciešamību pēc kombinēta atbalsta modeļa, kas iekļauj gan izglītošanu, gan praktiskus resursus, gan individuālu palīdzību.

9. Kuri vēl partneri/ iedzīvotāju grupas būtu noteikti jāiesaista plāna īstenošanā?

Aptaujas dalībnieki norādījuši vairākas iedzīvotāju grupas un partnerus, kuru iesaiste būtu būtiska Digitālās iekļaušanas plāna īstenošanā Jelgavas novadā. Starp visbiežāk minētajiem bija pašvaldību darbinieki, bibliotēkas un izglītības iestāžu personāls, kas jau tradicionāli spēlē nozīmīgu lomu sabiedrības informēšanā un atbalsta sniegšanā. Tika uzsvērts arī senioru, personu ar invaliditāti un pirmspensijas vecuma iedzīvotāju iesaiste, jo šīs grupas bieži saskaras ar zemākām digitālajām prasmēm un augstāku sociālās atstumtības risku.

Tāpat respondenti ieteica iesaistīt arī senioru radniekus un citus cilvēkus, kam šie iedzīvotāji uzticas, tā stiprinot uzticēšanos un motivāciju mācīties. Nozīmīga loma tika piešķirta arī skolēniem un jauniešiem – īpaši no vecākajām klasēm, kuri var kalpot gan kā mācību atbalsts, gan kā tilts starp paaudzēm. Būtiska loma plāna īstenošanā piešķirta arī sociālajiem darbiniekiem, brīvprātīgajiem, NVO, iedzīvotāju padomēm un pakalpojumu sniedzējiem, kuri ir tuvāk sabiedrībai ikdienā.

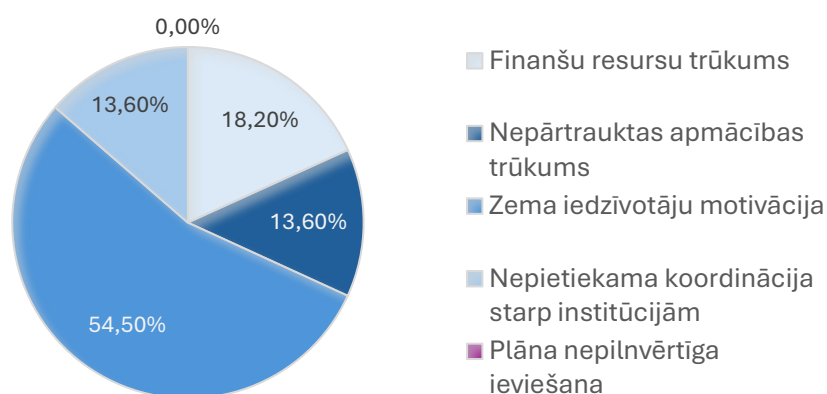
Atsevišķi tika izcelta arī mazāk aizsargāto profesiju pārstāvju (sētnieku, apkopēju, tehnisko darbinieku) un bezdarbnieku iesaiste, kas atspoguļo nepieciešamību mērķēt digitālās iekļaušanas pasākumus uz iedzīvotājiem ar ierobežotām iespējām darba tirgū.

10. Kādas metodes vislabāk strādātu iedzīvotāju iesaistes palielināšanai digitālās plaiss mazināšanai?

Analizējot respondentu atbildes, skaidri iezīmējas kopienu pasākumu kā efektīvākās pieejas dominējošā loma. Gandrīz visi respondenti minēja kopienu pasākumus, piemēram, “digitālie trešdienu vakari”, kā galveno veidu, kā iesaistīt iedzīvotājus. Šī pieeja tiek uzskatīta par vispiemērotāko, jo tā nodrošina neformālu, drošu un iekļaujošu vidi, kurā iedzīvotāji var praktiski apgūt prasmes, saņemt atbalstu un justies kā daļa no kopienas.

Lai arī krietni retāk, tika minēti arī citi rīki un metodes. Daži respondenti norādīja uz diskusiju forumiem kā veidu informācijas apmaiņai un sabiedrības iesaistei, bet to efektivitāte tika vērtēta zemāk. Tikai viens respondents ieteica izmantot anketas un aptaujas, savukārt cits – ģimenes iesaisti, īpaši izceļot bērnus un mazbērnus kā potenciālos “mentorēšanas” atbalstītājus vecākajām paaudzēm. Tāpat izskanēja ideja par iesaisti lielākos publiskos pasākumos kā atsevišķiem elementiem, kas var mazināt bailes no tehnoloģijām un veicināt pirmo kontaktu ar digitālajiem rīkiem.

11. Kāds ir lielākais risks plāna ilgtspējai?

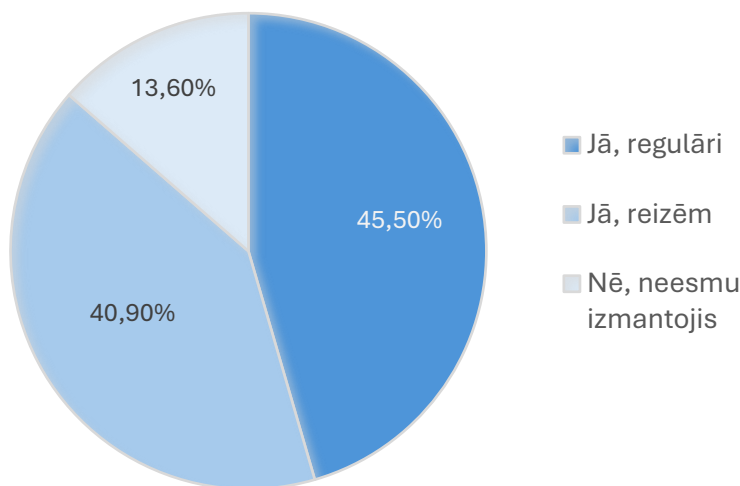
Lielākais identificētais riska faktors ir zema iedzīvotāju motivācija, kuru kā būtiskāko risku atzīmējuši 54,5% dalībnieku. Tas norāda uz nepieciešamību nodrošināt ne tikai apmācību iespējas, bet arī sistemātiski veidot pozitīvu attieksmi, izpratni un interesi par digitālo prasmju izmantošanu ikdienā.

Otrs nozīmīgākais riska faktors ir finanšu resursu trūkums, ko norādījuši 18,2% respondentu, kas atklāj bažas par iespējamām grūtībām ilgtspējīgi finansēt plānā paredzētās aktivitātes.

Nepārtrauktas apmācības trūkumu un nepietiekamu koordināciju starp institūcijām kā būtisku risku minējuši 13,6% respondentu, uzsverot nepieciešamību pēc regulārām, nepārtrauktām prasmju pilnveides iespējām un vienotas, mērķtiecīgas starpinstitutionālas sadarbības.

Šie rezultāti apliecina, ka ilgtspējīgai plāna īstenošanai svarīga būs ne tikai resursu pieejamība, bet arī aktīva sabiedrības iesaiste, motivējoša vide un institūciju sadarbības mehānismi.

12. Vai jūs pats/ pati pēdējā gada laikā esat izmantojis kādus pašvaldības e-pakalpojumus?

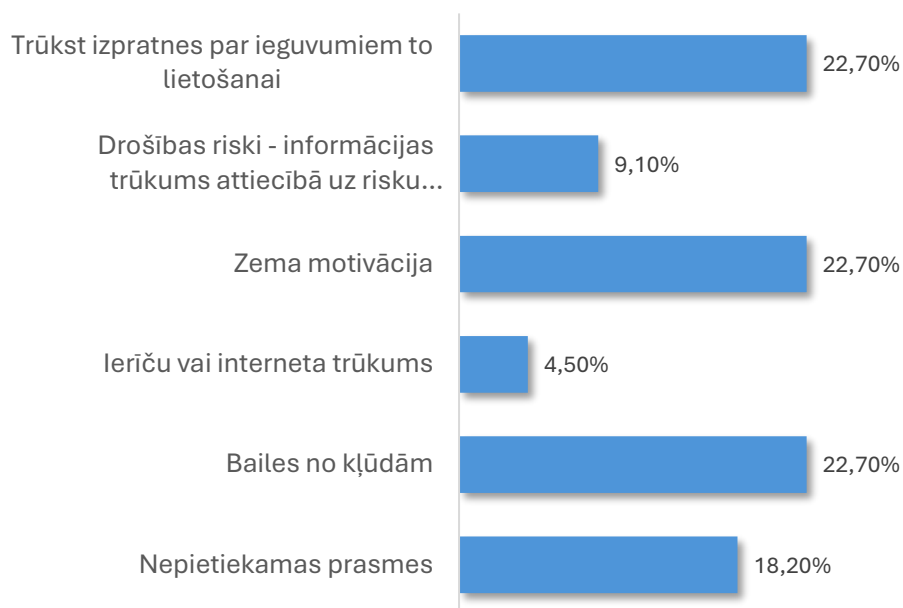

Lielākā daļa jeb 45,5% respondentu norāda, ka e-pakalpojumus izmanto regulāri, kas liecina par diezgan augstu digitālās līdzdalības līmeni starp aptaujātajiem. Savukārt 40,9% respondentu atzīst, ka izmantojuši e-pakalpojumus reizēm, kas norāda uz zināmu pieredzi, bet arī potenciālu vēl lielākai lietošanas aktivitātei. Tikai 13,6% respondentu atzinuši, ka nav izmantojuši pašvaldības e-pakalpojumus pēdējā gada laikā.

13. Kādas grūtības jums vai jūsu pārstāvētajai grupai visbiežāk rodas, izmantojot digitālos pakalpojumus?

Visbiežāk minētā problēma ir digitālo platformu sarežģītība un neintuitīvais dizains – respondenti norāda uz grūtībām orientēties sarežģītajā izkārtojumā, terminoloģijā un atgriezeniskās navigācijas trūkumā. Šīs problēmas ne tikai apgrūtina informācijas atrašanu, bet arī rada psiholoģisku barjeru, īpaši cilvēkiem ar zemākām digitālajām prasmēm vai mazāku pašpārliecinātību. Otra nozīmīga problēma ir zems IT prasmju līmenis, kas izpaužas gan kā nepārliecinātība, gan kā elementāru darbību nezināšana, piemēram, kā ieslēgt ierīci vai atvērt pārlūku. Tāpat bieži minēta nedrošības sajūta un bailes kļūdīties, kas kavē cilvēkus mēģināt izmantot pakalpojumus pat tad, ja viņiem ir pieejamas nepieciešamās ierīces. Vairāki respondenti arī uzsvēruši tehniskās problēmas, piemēram, lēna darbība vai problēmas ar e-parakstu, kas samazina uzticamību digitālajiem pakalpojumiem un attur no to lietošanas. Turklāt tika minētas arī ārējas barjeras, piemēram, laika trūkums, lai iedziļinātos pakalpojumu izmantošanā, vai interneta bankas/e-paraksta neesamība. Daži respondenti arī pauda bažas par krāpniecības riskiem un pikšķerēšanas uzbrukumiem, kas vēl vairāk pastiprina nedrošības sajūtu digitālajā vidē.

14. Kas, jūsuprāt, visvairāk kavē iedzīvotājus iesaistīties izmantot pašvaldības un valsts piedāvātos digitālos pakalpojumus?

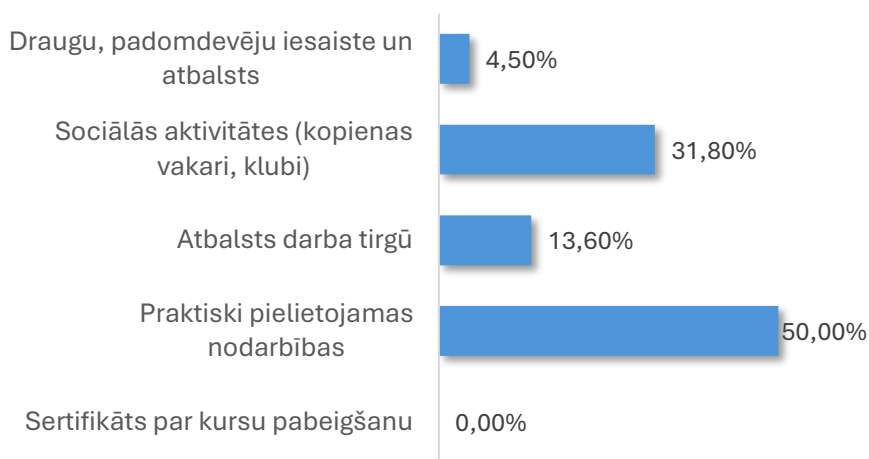
Rezultāti liecina, ka nav viena izteikta iemesla, kas kavē iedzīvotājus iesaistīties izmantot pašvaldības un valsts piedāvātos digitālos pakalpojumus – vairāki faktori ir līdzvērtīgi nozīmīgi, kas norāda uz kompleksu problēmu kopumu digitālās plaiss kontekstā.

Trīs galvenie šķēršļi, kurus norādījis vienāds respondentu īpatsvars (22,7%), ir:

- Trūkst izpratnes par ieguvumiem to lietošanai – cilvēkiem nav skaidrs, kādi konkrēti ieguvumi ir no digitālo pakalpojumu izmantošanas, līdz ar to trūkst motivācijas tos apgūt vai lietot;
- Zema motivācija – iespējams, saistīta ar ieradumu spēku, neticību ieguvumiem vai nelielu uzticību digitālajai videi;
- Bailes no kļūdām – šī barjera norāda uz nedrošības sajūtu un zemu pašefektivitātes uztveri, īpaši starp mazāk digitāli pieredzējušiem iedzīvotājiem.

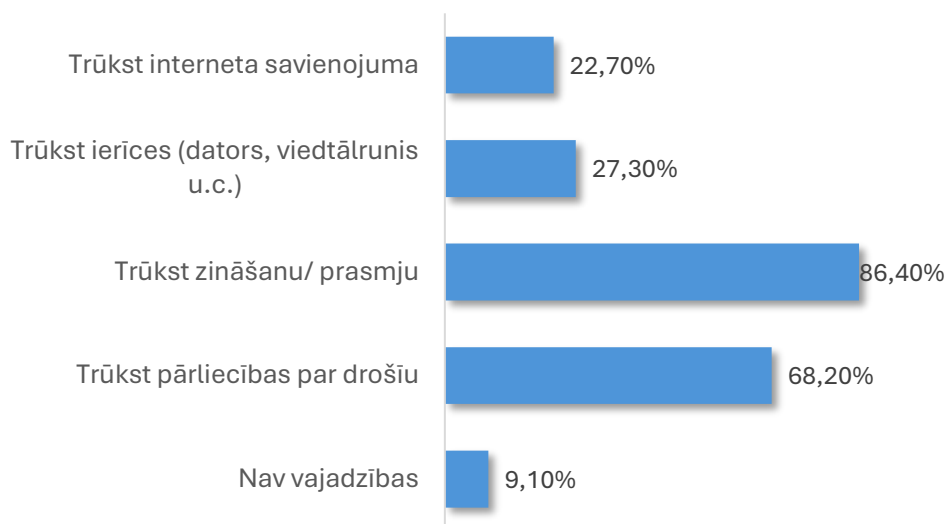
Turpat netālu ar 18,2% seko nepietiekamas prasmes, kas apliecina nepieciešamību pēc pieejamām, pielāgotām apmācībām. Tikmēr ierīču vai interneta trūkumu minējuši tikai 4,5% respondentu, kas liecina, ka infrastruktūra šobrīd nav galvenais šķērslis, salīdzinot ar psiholoģiskajiem vai prasmju trūkumiem.

15. Kas visvairāk motivētu iedzīvotājus Jūsu kopienā apgūt jaunas digitālās prasmes, Jūsuprāt?

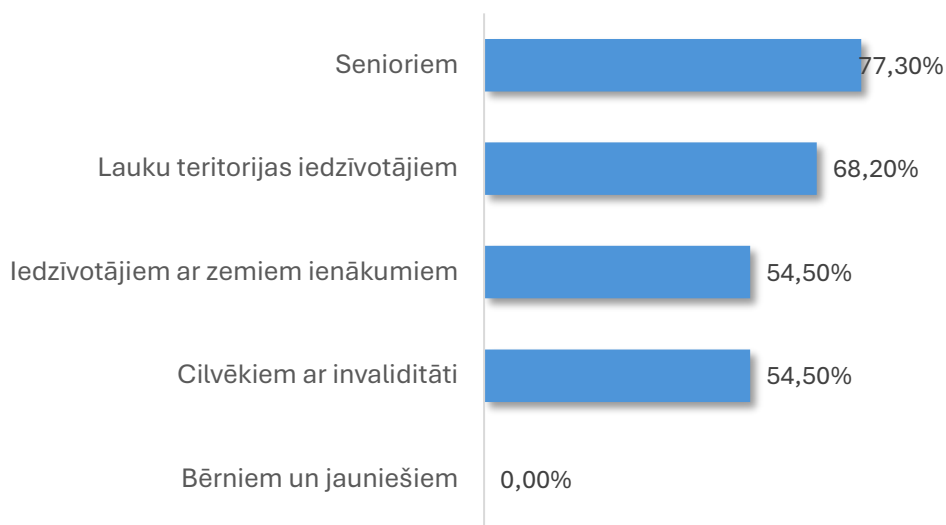
Respondentu viedokļi par to, kas visvairāk motivētu viņu kopienas iedzīvotājus apgūt jaunas digitālās prasmes, ļauj secināt, ka praktiskums un sabiedriskā vide ir galvenie motivācijas faktori mācību procesā. Vislielākais respondentu īpatsvars (50%) uzskata, ka praktiski pielietojamas nodarbības visefektīvāk motivētu iedzīvotājus apgūt digitālās prasmes. Tas apliecina, ka cilvēki vēlas apgūt tieši tās prasmes, kuras var uzreiz izmantot ikdienā – piemēram, lai piekļūtu e-pakalpojumiem, veiktu maksājumus vai komunicētu ar tuviniekiem. 31,8% respondentu norādījuši, ka nozīmīga loma būtu arī sociālajām aktivitātēm, piemēram, kopienas vakariem un klubu sanāksmēm. Tas uzsver kopienas nozīmi kā vidi, kurā caur neformālu līdzdalību iespējams gan mācīties, gan veidot savstarpēju uzticēšanos un atbalstu. 13,6% respondentu kā motivējošu faktoru minējuši atbalstu darba tirgū, norādot uz digitālo prasmju lomu nodarbinātības veicināšanā un konkurētspējas uzlabošanā.

16. Kādas ir galvenās grūtības, ar kurām saskaras Jelgavas novada iedzīvotāji, izmantojot digitālos pakalpojumus, balstoties uz Jūsu pieredzi?

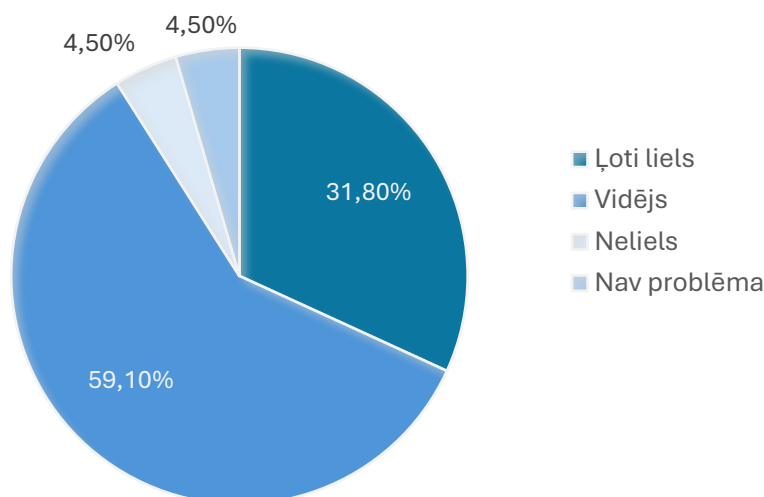
Aptaujas dati atklāj galvenās grūtības, ar kurām, pēc respondentu domām, Jelgavas novada iedzīvotāji saskaras, izmantojot digitālos pakalpojumus. Visbiežāk minētā problēma (86,4%) ir zināšanu un prasmju trūkums, kas uzsvēr nepieciešamību pēc mērķtiecīgas izglītības un praktiskām apmācībām. Šis rezultāts apliecina, ka digitālā plaisa Jelgavas novadā primāri saistīta ar nepietiekamām iedzīvotāju digitālajām kompetencēm. Otrā izplatītākā grūtība (68,2%) ir nepārliecība par drošību, kas liecina par nepieciešamību stiprināt iedzīvotāju izpratni par drošības riskiem un sniegt praktiskas vadlīnijas drošai digitālo pakalpojumu izmantošanai. Interneta savienojuma trūkumu minējuši 22,7% respondentu, bet ierīču (datoru, viedtālrunu u.c.) nepieejamību – 27,3%. Šie rādītāji norāda uz digitālās infrastruktūras pieejamības problēmām noteiktās teritorijās un sociālajās grupās. Salīdzinoši mazāk iedzīvotāju (9,1%) atzīmējuši, ka nav vajadzības izmantot digitālos pakalpojumus, savukārt zema motivācija minēta tikai 4,5% gadījumu. Tas liecina, ka interese par digitālo pakalpojumu izmantošanu pastāv, taču to bieži kavē zināšanu un infrastruktūras ierobežojumi.

17. Kādām iedzīvotāju grupām Jelgavas novadā, jūsuprāt, ir visgrūtāk piekļūt digitālajiem pakalpojumiem?

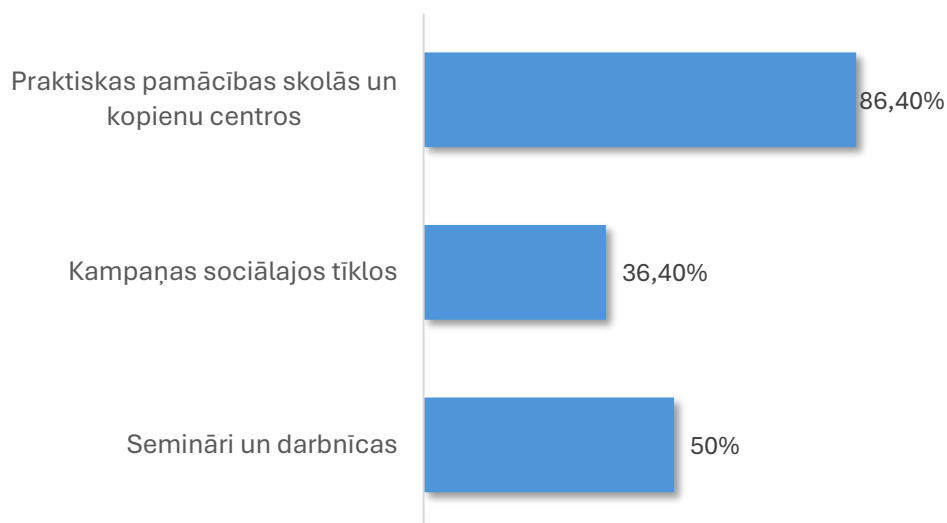
Aptaujas rezultāti ļauj identificēt prioritārās mērķgrupas, kurām būtu nepieciešams īpašs atbalsts digitālās iekļaušanas jomā. Visbiežāk minētā grupa ir seniori (77,3%), kas liecina par būtisku plaisu starp gados vecāku iedzīvotāju digitālajām prasmēm un pieaugošajām prasībām digitālo pakalpojumu izmantošanā. Otrajā vietā (68,2%) ierindoti lauku teritoriju iedzīvotāji, kas norāda uz infrastruktūras un digitālo resursu pieejamības nevienlīdzību dažādās teritorijās, īpaši attālākos reģionos un viensētās. Cilvēki ar invaliditāti un iedzīvotāji ar zemiem ienākumiem (katrs 54,5%) arī izcelti kā grupas, kurām ir paaugstināts risks saskarties ar digitālās piekļuves šķēršļiem. Šiem iedzīvotājiem bieži vien nepieciešams gan tehnisks atbalsts, gan pielāgoti risinājumi, gan finansiāls nodrošinājums digitālo ierīču iegādei.

18. Cik liels izaicinājums Jelgavas novadā ir kibernetikas un datu drošība?

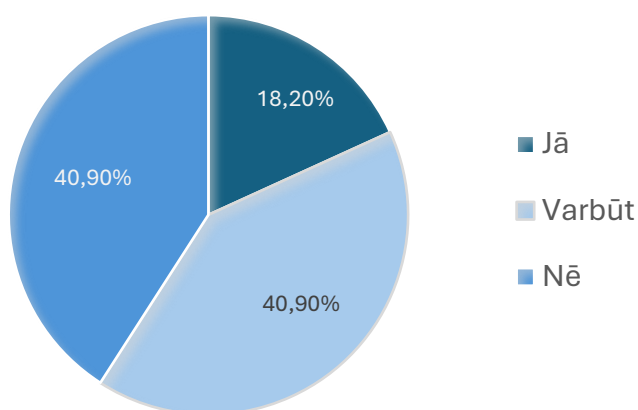
Aptaujas rezultāti atspoguļo viedokli par kibernetikas un datu drošības izaicinājuma nopietnību novadā. Lielākā daļa respondentu (59,1%) uzskata, ka tas ir vidējs izaicinājums, savukārt 31,8% aptaujāto norādījuši, ka tas ir ļoti liels izaicinājums, kas liecina par ievērojamu sabiedrības bažu līmeni attiecībā uz datu aizsardzību un iespējamām kiberdraudiem. Tikai neliela daļa respondentu (4,5%) uzskata, ka problēma ir neliela, un vēl 4,5% norādījuši, ka šāda problēma vispār neeksistē. Tas apliecina, ka kibernetikas un datu aizsardzības jautājumi Jelgavas novadā tiek uztverti nopietni un prasa mērķtiecīgu risinājumu digitālās iekļaušanas stratēģijā.

19. Kādas aktivitātes būtu visefektīvākās sabiedrības informēšanai par digitālo drošību?

Aptaujas rezultāti norāda iedzīvotāju viedokli par visefektīvākajām aktivitātēm sabiedrības informēšanai par digitālo drošību. Lielākā daļa respondentu (86,4%) uzskata, ka praktiskas apmācības skolās un kopienu centros ir visefektīvākais veids, kā veicināt izpratni par digitālās drošības jautājumiem. Tas liecina par pieprasījumu pēc tiešas, praktiskas un pielāgotas pieejas, īpaši lokālā līmenī. 50% respondentu kā efektīvu risinājumu norāda seminārus un darbnīcas, kas var nodrošināt strukturētu un padziļinātu apmācību digitālās drošības tēmās. Savukārt 36,4% aptaujāto redz potenciālu kampaņās sociālajos tīklos, kas var būt īpaši noderīgas, lai sasniegtu jauniešus un plašāku sabiedrību.

20. Vai jūs pats/ pati būtu gatavs iesaistīties kā brīvprātīgais digitālo prasmju apmācībā?

No kopumā 22 respondentiem tikai 18,2% ir skaidri pauduši gatavību iesaistīties kā brīvprātīgie, sniedzot atbalstu citiem digitālo prasmju apguvē. Vienlīdz liels skaits (40,9%) norādījuši, ka, iespējams, iesaistītos, ja tiktu piedāvāti piemēroti apstākļi vai atbalsts. Savukārt vēl 40,9% aptaujāto atbildējuši noliedzoši, uzsverot, ka nav gatavi iesaistīties šādās aktivitātēs.

Šie rezultāti norāda uz samērā augstu potenciālo iesaisti – gandrīz 60% respondentu būtu vismaz daļēji atvērti idejai par dalību brīvprātīgajā darbā. Tas liecina par iespējām attīstīt brīvprātīgo tīklu, īpaši, ja tiktu nodrošināta piemērotas apmācības, skaidri uzdevumi un komunikācija par brīvprātīgo ieguldījuma nozīmi vietējās kopienas digitālajā attīstībā. Vienlaikus redzams, ka daļai sabiedrības joprojām nav vēlmes vai motivācijas iesaistīties, kas varētu būt saistīts ar laika trūkumu, pašvērtējuma jautājumiem vai informācijas nepietiekamību par šādām iespējām.

21. Ko konkrēti jūs varētu piedāvāt vai dot šī plāna īstenošanai?

Atbildot uz jautājumu “Ko konkrēti jūs varētu piedāvāt vai dot šī plāna īstenošanai?” respondenti izrādīja dažādas iniciatīvas un gatavību iesaistīties. Vairāki piedāvāja dalīties ar savām zināšanām un pieredzi, piemēram, darbojoties kā pasniedzēji vai mentori digitālo prasmju apmācībās. Citi akcentēja gatavību veikt informatīvo darbu – informēt sabiedrību par digitālās iekļaušanas plāna esamību un uzrunāt konkrētas mērķgrupas, piemēram, seniorus, lai motivētu viņus piedalīties apmācībās. Daži respondenti piedāvāja praktisku atbalstu organizatoriskajos procesos vai izpētē. Tāpat tika uzsvērtā vēlme līdzdarboties kopienas aktivitātēs. Daļa respondentu atzina, ka šobrīd vēl grūti precīzi formulēt savu iespējamo ieguldījumu, tomēr vispārējā attieksme bija pozitīva un atsaucīga.

Pielikums Nr.4 – Ziņojums par pilotprojektu “DigiClass: Digitālās plaisas pārvarēšana”

Pilotprojekts “DigiClass: Digitālās plaisas pārvarēšana” tika īstenots Eiropas Reģionālās attīstības fonda 2021-2027 Eiropas teritoriālās sadarbības programmas URBACT IV projekta Nr. 20303 “Digitālā iekļaušana sociālās atstumtības mazināšanai (DIGI-INCLUSION)” izpildes ietvaros un to līdzfinansē Eiropas Savienība.

Pilotprojekta “DigiClass: Digitālās plaisas pārvarēšana” (turpmāk – projekts) mērķis: izveidot un izmēģināt mobilās klases modeli, lai novērstu digitālo plaisu un sociālo atstumtību neaizsargātām kopienām, nodrošinot piekļuvi tehnoloģijām un mācību iespējām.

Mērķa grupa: cilvēki ar garīga rakstura traucējumiem, seniori, personas ar ierobežotām iespējām vai zināšanām un prasmēm.

Projekts tika īstenots laika posmā no 7.04.2025. līdz 7.05.2025.

Projekta pamatojums

Sociālā ietekme: sociālās izolācijas samazināšana:

- Regulāra saziņa ar ģimeni un draugiem ievērojami samazina izolācijas sajūtu un uzlabo vecāka gadagājuma cilvēku emocionālo un garīgo stāvokli.

Dzīves kvalitātes uzlabošana:

- Tehnoloģijas izmantošana ne tikai saziņai, bet arī informācijas, izklaides un medicīnisko pakalpojumu pieejamībai tiešsaistē var ievērojami uzlabot vecāka gadagājuma cilvēku dzīves kvalitāti.

Nepārtrauktas mācīšanās veicināšana:

- Tehnoloģiju izmantošanas apmācība veicina nepārtrauktu mācīšanos un pielāgošanos jaunajām realitātēm, sniedzot vecāka gadagājuma cilvēkiem piederības sajūtu mūsdienu pasaulē.

Ekonomiskā ietekme: saziņas izmaksu samazināšana:

- Bez maksas saziņas lietotņu izmantošana var ievērojami samazināt izmaksas, kas saistītas ar tradicionālajiem starptautiskajiem zvaniem.

Efektivitāte pakalpojumu pieejamībā:

- Tiešsaistes piekļuves atvieglošana sabiedriskajiem un privātajiem pakalpojumiem (piemēram, medicīnisko vizīšu pieraksti, rēķinu apmaksa) var ietaupīt laiku un resursus.

Kopienas ietekme: kopienas saikņu stiprināšana:

- Grupas mācīšanās un kopīgu apmācību sesiju apmeklēšana stiprina saiknes starp kopienas locekļiem, radot savstarpēja atbalsta tīklu.

Projekta īstenošanas vietas

- DSPC “LAIPA” (adrese - Draudzības iela 3, Kalnciems, Jelgavas novads),
- Lielvircavas kultūras nams (adrese - Ausekļa iela 24, Lielvircava, Jelgavas novads),
- Aktivitāšu centrs “Zemgale” (adrese - Upes 10, Zemgale, Glūdas pagasts, Jelgavas novads).

Projekta gaita

Sagatavošanās posms:

1. mobilās klases izveidošana, aprīkojuma nodrošināšana;
2. dalībnieku grupu komplektācija atbilstoši projekta nosacījumiem;
3. nodarbībām piemērotu telpu atrašana, vienošanās par telpām un nodarbību laiku;
4. neformālās izglītības programmas “Digitālās prasmes dažādām ikdienas situācijām” projekta izstrāde;

Neformālās izglītības programma “Digitālās prasmes dažādām ikdienas situācijām” tika sastādīta, lai:

- 1) attīstītu grupas dalībnieku prasmes: veikt pirmās darbības ar planšetdatoru, lietot datortīklus un izplatītākās programmatūras datu ieguvei un apstrādei, veikt e-pakalpojumus, veikt finanšu pakalpojumus;
- 2) iedrošinātu izmantot digitālos pakalpojumus ikdienas situāciju risināšanai;

- 3) veicinātu izpratni par digitālo pakalpojumu izmantošanas drošības pamatprincipiem;
- 4) iepazīstinātu ar e-pakalpojumu un finanšu pakalpojumu izmantošanas ieguvumiem un priekšrocībām. Programmas īstenošanai tika plānotas 9 kontaktstundas (3x3 nodarbības).
5. lektoru atlase – ņemot vērā dalībnieku grupām raksturīgās iezīmes, lektoru atlasē kā viens no kritērijiem bija lektoru pieredze darbā ar līdzīgām projekta mērķa grupām;
6. publicitātes materiāla sagatavošana dalībnieku uzaicināšanai sociālos tīklos un izvietojumam uz pagasta ziņojumu dēļiem.

Īstenošana

Nodarbības tika īstenotas atbilstoši iepriekš sastādītajam plānam.

Nodarbību programmā tika veiktas korekcijas, ņemot vērā grupu dalībnieku individuālās vajadzības, sagatavotības līmeni un intereses.

Dalībnieku skaits

Vieta – DSPC “LAIPA”

Datums	Dalībnieku skaits
7.04.2025.	3
9.04.2025.	3
14.04.2025.	4

Vieta – Aktivitāšu centrs “Zemgale”

Datums	Dalībnieku skaits
23.04.2025.	11
28.04.2025.	7
30.04.2025.	7

Vieta – Lielvircavas kultūras nams

Datums	Dalībnieku skaits
16.04.2025.	10
24.04.2025.	8
7.05.2025.	9

Izvērtēšana

Projekta izvērtēšanai un atgriezeniskās saites saņemšanai tika veikta dalībnieku aptauja un nodarbību vadītāju aptauja.

Senioru grupa (jautājumi un atbildes no dalībnieku aptaujas)

- Man patika mācīties mobilajā klasē labāk nekā mācību centrā.
100% dalībnieku ir atbildējuši – jā.
- Noderīgākās/interesantākās tēmas, kuras iemācījos/apguvu nodarbībās:
Drošība internetā un personas datu aizsardzība,
E-paraksta lietošana,
E-pakalpojumi (e-veselība),
Informācijas iegūšana internetā,
Mākslīgā intelekta izmantošana.

- Neinteresantākās tēmas, kuras bija nodarbībās:
100% dalībnieku ir atbildējuši, ka tādu nav bijis.
- Manas digitālās prasmes ir uzlabojušās:
Nedaudz – 38%
Vidēji – 57%
Ļoti – 5%
- Ko es esmu ieguvis/ieguvusi šajās nodarbībās ?
 - Zināšanas
 - Tādas lietas, par ko nebiju pārliecināta
 - Iepazinos ar planšetes iespējām
 - Padziļinātas zināšanas par datoru
 - Darboties ar planšeti
 - Padziļinātas zināšanas par drošību
 - Kā lietot e-parakstu
 - Kā pierakstīties pie ārsta
 - Izveidoju e-parakstu
 - Kā lietot un pierakstīties e-pakalpojumiem
 - Izpratni un zināšanas par aktuālo minētajās jomās
- Kādi ir Jūsu ieteikumi mācību procesa uzlabošanai ?
 - Tā turpināt!
 - Ļoti atsaucīga nodarbību vadītāja. Patika mācīties!
 - Viss bija ļoti labi!
 - Ar trīs nodarbībām ir par maz.
 - Lai vēl būtu kādas nodarbības, jo iegūtās zināšanas vajadzētu atkārtot.
 - Vairāk nodarbības.
 - Ar trīs nodarbībām bija par maz, jo sākas pats interesantākais. Vēl vairāk interesantu lietu apguvi!
 - Ļoti interesantas nodarbības. Vēlams, lai katra nodarbība būtu īsāka un nodarbību vairāk.
 - Ierosinu īsākas nodarbības un vairāk.
 - Var biežākas un īsākas stundas paredzēt nodarbībām.
 - Par ChatGPT jāskaidro, ka atbilžu uz jautājumiem avots ir gan pozitīvā, gan ne-pozitīvā informācija, pieredze. Nav garantija par to, ka, īstenojot MI ieteikumus, rezultāts vai tā saucamie “darba augļi” veicinās pozitīvo evolūciju gan dabā, gan zemei, gan katram atsevišķam cilvēkam un sabiedrībai kopā.

Grupa personām ar garīga rakstura traucējumiem

Ņemot vērā dalībnieku individuālās iezīmes, atgriezeniskā saite par nodarbībām tika iegūta katras mācību dienas beigās. Apkopojot iegūto informāciju, var secināt, ka visiem dalībniekiem mācības ir patikušas. Noderīgākās tēmas:

- Zināšanas par jaunām mājas lapām,
- Kā pieteikt pakalpojumus elektroniski (piemēram, vizīti pie ārsta),
- Internetbankas lietošana,
- Limitu maiņa norēķinu kartēm internetbankā,
- Tekstu tulkošana latviešu valodā,
- Google maps lietošana.

Nodarbību vadītāju aptaujas atgriezeniskās saites rezultāti

Apkopojot nodarbību vadītāju aptaujās iegūto informāciju, izdarīti galvenie secinājumi:

- Mācību procesa veiksmīgākai norisei organizējot mācības grupās vēlams papildus aprīkot telpu ar projektoru un ekrānu prezentācijas nodrošināšanai;

- Mācību programmas īstenošanā vadītājiem jābūt elastīgiem, lai varētu saturu pielāgot dalībnieku interesēm un zināšanām;
- Dalībnieku motivāciju paaugstina individualizēta pieeja;
- Plānojot nodarbību struktūru jāņem vērā dalībnieku individuālās īpatnības – nodarbību laiks īsāks, paredzot ilgāku laiku tēmas apgūšanai un atkārtošanai;
- Komplektējot dalībnieku grupas, būtu bijis vieglāk strādāt, ja dalībnieku zināšanu līmenis būtu bijis viendabīgāks;
- Planšetdatoru izmantošana personām ar ierobežotām iespējām ir labāka salīdzinājumā ar darbu pie datora, jo planšetdatori ir līdzīgāki viedtelefoniem, ko dalībnieki izmanto ikdienā un tādā veidā viņiem ir vienkāršāk uztvert informāciju;
- Mobilās klases modelis darbojas kā papildus motivators digitālo prasmju apmācībā, jo tādējādi ir iespēja pielāgot vidi konkrētajai mērķgrupai;
- Nodarbību vadīšana mobilā klasē ir ērtāka salīdzinot ar datorklasi, jo ir ļoti ērti sagatavoties nodarbībai, turklāt šis modelis motivē dalībniekus, jo ir iespēja pielāgot vidi konkrētajai mērķgrupai;
- Viens no būtiskākajiem šķēršļiem mobilās klases izmantošanā varētu būt interneta pieslēgums;
- Cilvēki kļūst drošāki izmantot digitālās ierīces, ja ir bijušas šāda veida apmācības, kur ar vadītāja iedrošinājumu var izmēģināt kaut ko jaunu un arī kļūdīties.

Secinājumi par pilotprojektu

- Pilotprojekta rezultātā ir sasniegts mērķis – visi dalībnieki ir apstiprinājuši, ka mobilajā klasē patīk mācīties labāk nekā mācību centrā un apgūtās tēmas ir iekļaujamas ikdienas dzīves uzlabošanai, tādējādi mazinot digitālo plaisu un veicinot sociālo iekļaušanu.
- Dalībnieku aptauju rezultāti liecina, ka nodarbību rezultātā viņi ir apguvuši pamatprasmes un iedrošināti darboties, lai izmantotu digitālos pakalpojumus ikdienas situāciju risināšanai.
- Mobilās klases priekšrocība ir paaugstināta izglītošanās pieejamība personām ar ierobežotu mobilitāti, organizējot mācības pēc iespējas tuvāk dalībnieku dzīvesvietai.
- Planšetdatori dizaina ziņā ir līdzīgāki viedtelefoniem, ko dalībnieki izmanto ikdienā, līdz ar to tiek atvieglota jaunas informācijas uztveršana un iekļaušana ikdienas dzīvē.
- Viens no riskiem nodarbību norisē mobilajā klasē ir interneta pieslēguma kapacitāte, lai tā būtu nepārtraukta un pietiekama mobilās klases lietotāju skaitam.
- Nodarbību vadīšanai mobilajā klasē palīdzošs ir papildus telpu aprīkojums ar projektoru un ekrānu, uz kura var frontāli visiem dalībniekiem sniegt jauno informāciju.
- Grupu komplektācijā būtu vēlama kritēriju izveidošana, lai grupa veidotos viendabīgāka pēc zināšanu līmeņa un interesēm.
- Grupas dalībnieku skaita ziņā ir jāņem vērā dalībnieku individuālā specifika, piemēram, personām ar garīga rakstura traucējumiem grupas darbs nav piemērots, tādēļ vairāk ir jānodrošina individuālais darbs; senioru grupām ar zemu zināšanu un prasmju līmeni dalībnieku skaitam grupā ir jābūt mazākam, lai nodarbību vadītājs var sniegt individualizētāku atbalstu.
- Atbilstoši grupas specifikai, nodarbības ir jāplāno laika ziņā īsākas un pēc skaita vairāk.
- Viens no izšķirošiem faktoriem nodarbību vadīšanā sociālās atstumtības riskam pakļautām personām ir nodarbību vadītājs – gan viņa profesionālās prasmes, gan pedagoģiskā meistarība, elastīgi pielāgojot nodarbību saturu un formu grupas dalībnieku specifiskajām vajadzībām.

Ziņojumu sagatavoja pilotprojekta vadītāja I.Brakmane
25707966, ilze.brakmane@jelgavasnovads.lv
04.06.2025.